



2017 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI



İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR	iv
GRAFİKLER	v
ŞEKİLLER.....	vi
TABLolar	vii
SUNUŞ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. KURULUŞ SÜRECİ	4
1.2. ORGANİZASYON YAPISI.....	4
1.3. PERSONEL SAYISI VE DAĞILIMI	5
1.4. ÖNCEKİ YIL YÜRÜTÜLEN TEMEL FAALİYETLER.....	7
1.5. ÖNCEKİ YILDAN DEVAM EDEN FAALİYETLER	10
2. 2017 YILI ÖNCELİKLERİ	11
3. 2017 YILI FAALİYETLERİ.....	13
3.1. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM.....	13
3.1.1. İnsan Kaynakları Faaliyetleri	13
3.1.2. Taşınır Mal ile Hizmet Temin Faaliyetleri.....	13
3.1.3. Eğitim Faaliyetleri.....	15
3.1.4. Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Faaliyetleri.....	19
3.1.5. İç ve Dış Denetim Faaliyetleri.....	22
3.1.6. Kurumsal Gelişim Faaliyetleri.....	23
3.2. AJANS İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ	24
3.2.1. DAKA'nın İç ve Dış İletişim Yeteneğinin Geliştirilmesi	24
3.2.2. Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri	26
3.2.3. Ulusal ve Uluslararası Fuarlara Katılım	27
3.2.4. Kurumsal İşbirliği Faaliyetleri	28
3.2.5. Ulusal ve Uluslararası Kongre, Konferans, Panel Organizasyonu	28
3.2.6. Sektörel ve Bölge Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması ve Tanıtım Faaliyetleri..	31

3.3. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON	33
3.3.1. TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi (Bitlis Hakkâri Muş)	33
3.3.2. TRB2 Bölgesi Öncelikli Sektörler için Fizibilite Çalışması	34
3.3.3. Avrupa Birliği Proje Çalışmaları	35
3.3.4. TRB2 Bölgesi – İran Dış Ticaret Raporu	36
3.3.5. TRB2 Bölgesi Genç Çiftçi Raporu	38
3.3.6. Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması	38
3.3.7. TRB2 Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması	39
3.3.8. TRB2 Bölge İlleri Yatırım Komiteleri	40
3.3.9. Yöresel Ürünlerin Tescili	41
3.3.10. Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Çalışmalar	41
3.4. PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME	43
3.4.1. Teknik Destek Programı	43
3.4.2. GÜDÜMLÜ Proje Destekleme Programı	44
3.4.3. Cazibe Merkezleri Destekleme Programı	45
3.5. YATIRIM DESTEK OFİSİ FAALİYETLERİ	46
3.5.1. Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti	49
3.6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ	50
3.6.1. İzleme Faaliyetleri	50
3.6.2. Raporlama Faaliyetleri	51
4. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER	53
5. EKLER	54

KISALTMALAR

BD	: Bağımsız Değerlendirici
DAKA	: Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı
DAP	: Doğu Anadolu Projesi
DK	: Değerlendirme Komisyonu
GS	: Genel Sekreter
GZFT	: Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler Analizi
İDB	: İzleme ve Değerlendirme Birimi
İKMDP	: İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı
İMİB	: İdari ve Mali İşler Birimi
KK	: Kalkınma Kurulu
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KÖAP01	: Yatırım Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı
KÖAP03	: Yatırım Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı
MDA	: Mevcut Durum Analizi
MDP	: Mali Destek Programı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PPKB	: Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
PYB	: Program Yönetim Birimi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
YDO	: Yatırım Destek Ofisleri
YK	: Yönetim Kurulu

GRAFİKLER

Grafik 1: Statüye Göre Dağılım (Uzman Personel – Destek Personeli)	6
Grafik 2: Cinsiyete Göre Dağılım (Erkek – Kadın)	6
Grafik 3: Eğitim Durumuna Göre Dağılım (Lisans – Yüksek lisans)	7
Grafik 4: 2017 Yılı Gider Bütçesi Dağılım	12

ŞEKİLLER

Şekil 1: DAKA'nın Misyonu	1
Şekil 2: DAKA'nın Vizyonu	1
Şekil 3: Gelişme Eksenleri	2
Şekil 4: Ajans Organizasyon Yapısı.....	5

TABLÖLAR

Tablo 1: 2014 – 2023 Bölge Planı Eksenleri ve Hedefleri	3
Tablo 2: İnsan Kaynakları Faaliyetleri	13
Tablo 3: Taşınır Mal ve Hizmet Temin Faaliyetleri	14
Tablo 4: Ajans Personeline Yönelik Eğitim Faaliyetleri	17
Tablo 5: Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Faaliyetleri	19
Tablo 6: İç ve Dış Denetim Faaliyetleri	22
Tablo 7: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri	23
Tablo 8: Ajans İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri.....	25
Tablo 9: Ajans Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri	26
Tablo 10: Ulusal ve Uluslararası Fuarlara Katılım Faaliyetleri	28
Tablo 11: Bölgedeki Diğer Kurumların Plan, Proje ve Toplantılarına Katılım	28
Tablo 12: Ulusal ve Uluslararası Kongre, Konferans, Panel Organizasyonu.....	30
Tablo 13: Sektörel ve Bölge Tanıtım Faaliyetleri	32
Tablo 14: TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi (Bitlis Hakkâri Muş).....	34
Tablo 15: TRB2 Bölgesi Öncelikli Sektörler için Fizibilite Çalışması	34
Tablo 16: Avrupa Birliği Proje Çalışmaları	35
Tablo 17: Dış Ticaret Fizibilite Raporu Hazırlanması	37
Tablo 18: Genç Çiftçi Raporu Hazırlanması	38
Tablo 19: Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması	39
Tablo 20: TRB2 Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması.....	39
Tablo 21: TRB2 Bölge İllerinde Yatırım Komitelerinin Oluşturulması	40
Tablo 22: Yöresel Ürünlerin Tescili.....	41
Tablo 23: Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Çalışmalar.....	41
Tablo 24: Teknik Destek Programı.....	43
Tablo 25: Gündümlü Proje Destekleme Programı.....	45
Tablo 26: Cazibe Merkezleri Destekleme Programı	46
Tablo 27: Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri	48
Tablo 28: Teşvik Belgeli Yatırımların İzlenmesi ve Desteklerin Tanıtılması.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 29: Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti	50

Tablo 30: İzleme, Değerlendirme ve Raporlama Faaliyetleri	52
Tablo 31: 2018-2019 Destek Stratejisi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

SUNUŞ

5449 sayılı Kanun'un 4, 11, ve 14'üncü maddeleri ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21'inci maddesi hükümleri doğrultusunda hazırlanan bu Çalışma Programı, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından 2017 yılında gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetleri düzenlemektedir. Çalışma Programı; bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirleri, proje ve faaliyetleri ve bunlara ayrılacak tahmini malî kaynakları ve bunların Ajans bütçesi içindeki tahmini oranı ile belirtilen faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koymaktadır. 2017 yılı içerisinde Ajans tarafından gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetler, Onuncu Kalkınma Planı temel ilkeleri, TRB2 Bölgesi 2014 – 2023 Bölge Planı ve 5449 sayılı Kanun'da tespit edilen sınırlar dâhilinde belirlenmiştir.

1. GİRİŞ

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un üçüncü maddesi uyarınca 22 Kasım 2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 Kasım 2008 tarih ve 2008/14306 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), Van ili merkez olmak üzere, Bitlis, Muş ve Hakkâri illerinde TRB2 Düzey 2 Bölgesi'nde hizmet vermektedir.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı' nın misyonu; "TRB2 Bölgesi'nde (Bitlis, Hakkâri, Muş, Van) yerel potansiyelleri, kaynakları ve imkânları katılımcı bir yaklaşımla harekete geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak" olarak belirlenmiştir.

Şekil 1: DAKA'nın Misyonu

DAKA'nın Misyonu:

TRB2 Bölgesi'nde (Bitlis, Hakkâri, Muş, Van) yerel potansiyelleri, kaynakları ve imkânları katılımcı bir yaklaşımla harekete geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı' nın vizyonu ise; "2023'te, beşeri sermayesini geliştirmiş, etkin üretimle ekonomide yapısal dönüşümü ve büyümeyi sağlamış, oluşan sosyal refahtan herkesin adil bir şekilde faydalandığı, doğa ve kültürel mirasını koruyarak kullanan, yaşam kalitesi yüksek, jeo-ekonomik konumu ile çevresine etki edebilen, güvenle yaşanan bir bölge olmak" olarak belirlenmiştir.

Şekil 2: DAKA'nın Vizyonu

DAKA'nın Vizyonu:

2023'te, beşeri sermayesini geliştirmiş, etkin üretimle ekonomide yapısal dönüşümü ve büyümeyi sağlamış, oluşan sosyal refahtan herkesin adil bir şekilde faydalandığı, doğa ve kültürel mirasını koruyarak kullanan, yaşam kalitesi yüksek, jeo-ekonomik konumu ile çevresine etki edebilen, güvenle yaşanan bir bölge olmak.

TRB2 Bölge illerinin (Bitlis, Hakkâri, Muş, Van) potansiyelinden hareket ederek belirlenen doğal ve kültürel miras, ekonomik gelişme ve sürdürülebilir yaşam temaları bir araya getirilmiş ve bölgenin geleceğine ilişkin başarı hedefi yani 2023 Bölge Vizyonu; “2023’te, beşeri sermayesini geliştirmiş, etkin üretimle ekonomide yapısal dönüşümü ve büyümeyi sağlamış, oluşan sosyal refahtan herkesin adil bir şekilde faydalandığı, doğa ve kültürel mirasını koruyarak kullanan, yaşam kalitesi yüksek, jeo-ekonomik konumu ile çevresine etki edebilen, güvenle yaşanan bir bölge olmak.” olarak belirlenmiştir. Bu vizyona ulaşmak için 3 temel gelişme eksenleri belirlenmiştir.

Şekil 3: Gelişme Eksenleri



Bu eksenler doğrultusunda mevcut kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlayacak ve yerel potansiyeli harekete geçirecek bölgesel öncelikler planının ana hedeflerini oluşturmuştur.

Tablo 1: 2014 – 2023 Bölge Planı Eksenleri ve Hedefleri

EKSEN	HEDEF
1. EKONOMİK DÖNÜŞÜM VE BÜYÜME	1.1. Tarımsal Üretimdeki Rekabet Gücünün Arttırılması
	1.2. Tarımda Kaynakların Etkin Kullanılması
	1.3. İmalat Sanayinde Rekabetçiliğin Artırılması
	1.4. Madencilik Sektöründe Katma Değeri Yüksek Ürünlerin Üretilmesi ve Ürün Çeşitliliğinin Artırılması
	1.5. Madencilğe Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi ve Rekabet Edebilirliğinin Artırılması
	1.6. Enerji Potansiyelinin Etkin Biçimde Kullanılması
	1.7. Bölge'nin Lojistik Merkezi Haline Dönüştürülmesi
	1.8. Dış Ticaretin Geliştirilmesi
	1.9. Ar-Ge, Markalaşma ve Pazarlama Faaliyetlerinin Geliştirilmesi
	1.10. Girişimcilik Kültürünün Gelişmesi
	1.11. Bölge'nin Turizm Çeşitliliği Potansiyelinin Sektöre Kazandırılması ve Turizm Gelirlerinin Sürdürülebilir Bir Şekilde Artırılması
	1.12. Van Gölü'nün Bütün Bileşenleriyle Turizme Kazandırılması
2. YAŞANABİLİR MEKÂNLAR	2.1. Sürdürülebilir Çevre Yönetiminin Sağlanması
	2.2. Kent ve Ulaşım Altyapısının İyileştirilmesi
	2.3. Açık Alanların ve Yaşam Ünitelerinin Mekânsal Kalitesinin Artırılması
	2.4. Kentleşmenin Bileşenlerine İlişkin Tematik Planların ve Projelerin Hazırlanması

3. GÜÇLÜ TOPLUM	3.1. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
	3.2. Kurumsal Kapasitenin ve Örgütlenme Bilincinin Artırılması

1.1. KURULUŞ SÜRECİ

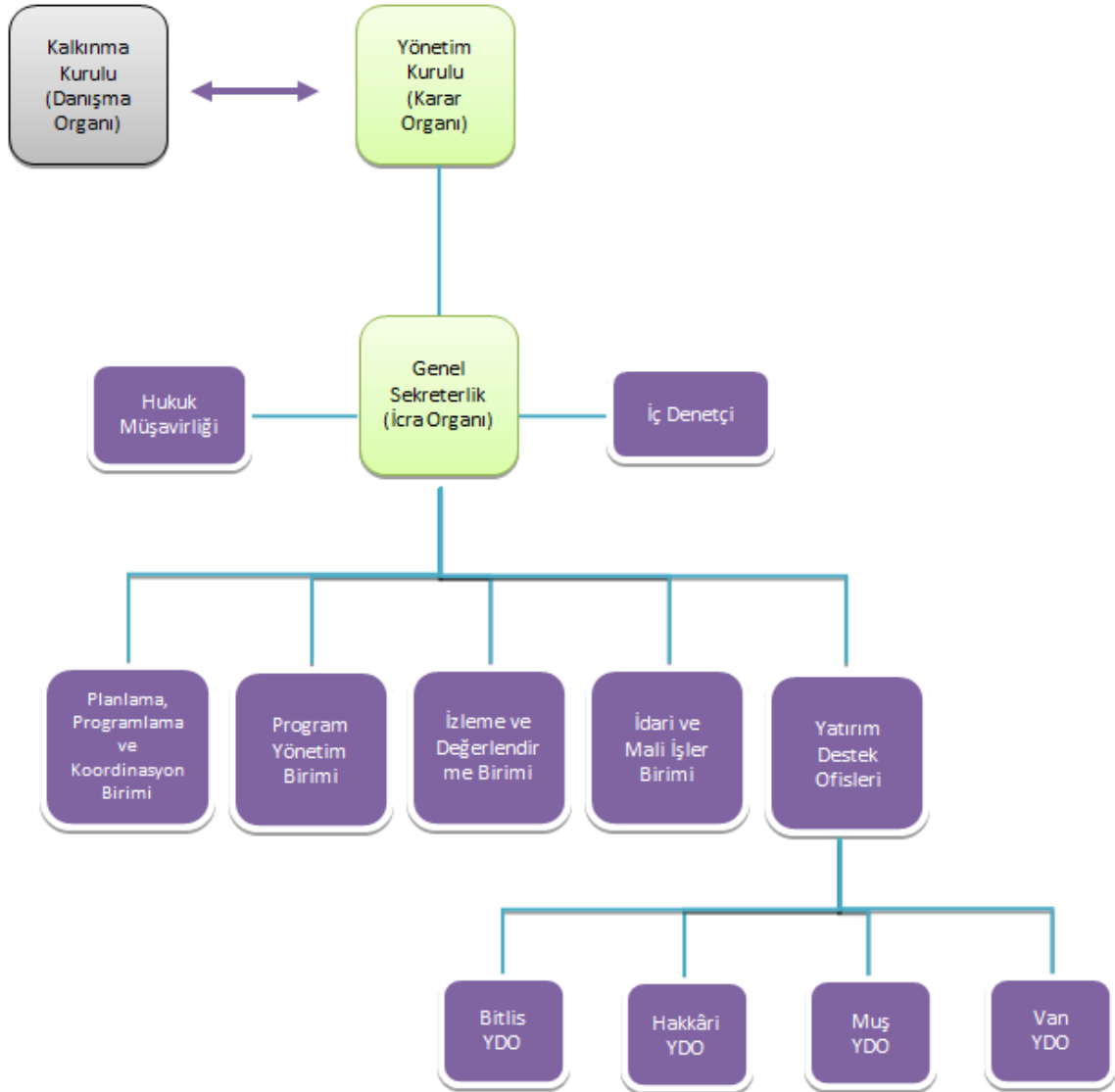
Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’un üçüncü maddesi uyarınca 22 Kasım 2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10 Kasım 2008 tarih ve 2008/14306 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

15 Ocak 2009 tarihinde Bitlis İli’nde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında Ajansın ismi “**Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA)**” olarak belirlenmiştir.

1.2. ORGANİZASYON YAPISI

Ajans Genel Sekreterliği tarafından sunulan hizmetler, Yönetim Kurulu’nun 09 Temmuz 2009, 10 Şubat 2010 ve 31 Ağustos 2012 tarihli kararları ile kabul edilen organizasyon yapısı çerçevesinde; Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi; Program Yönetim Birimi; İzleme ve Değerlendirme Birimi, İdari ve Mali İşler Birimi, Hukuk Müşavirliği, İç Denetçi ve Yatırım Destek Ofisleri tarafından yürütülmektedir.

Şekil 4: Ajans Organizasyon Yapısı

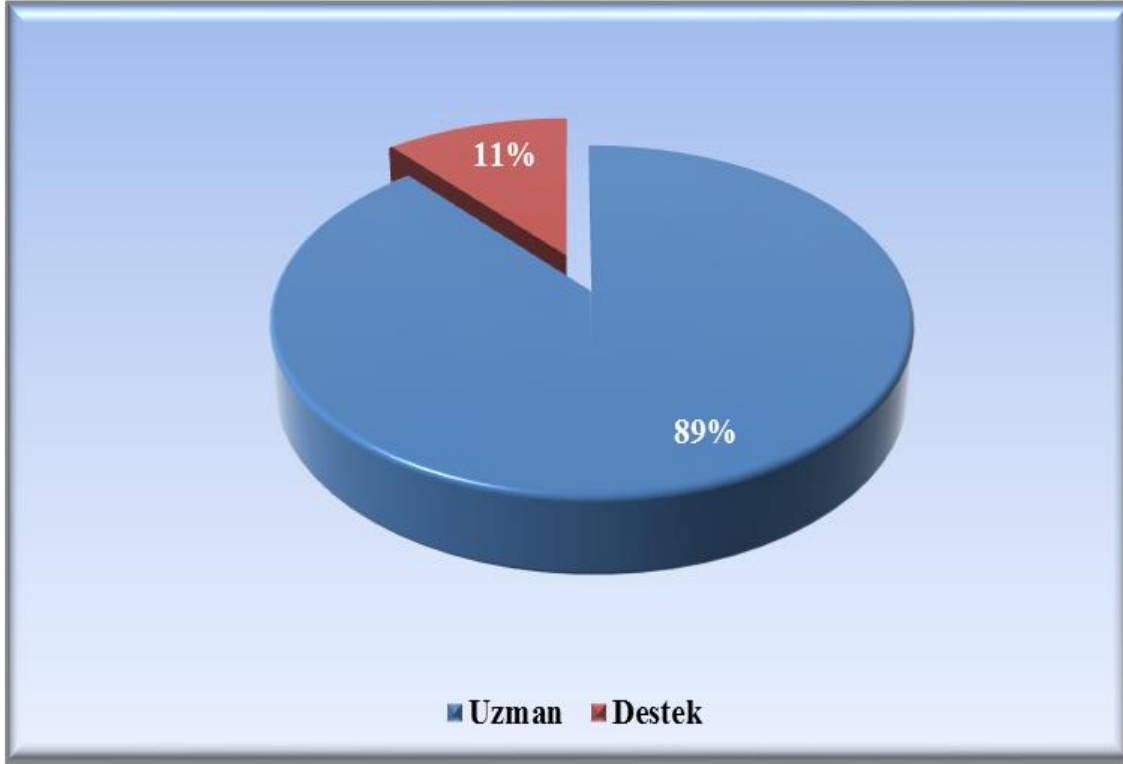


1.3. PERSONEL SAYISI VE DAĞILIMI

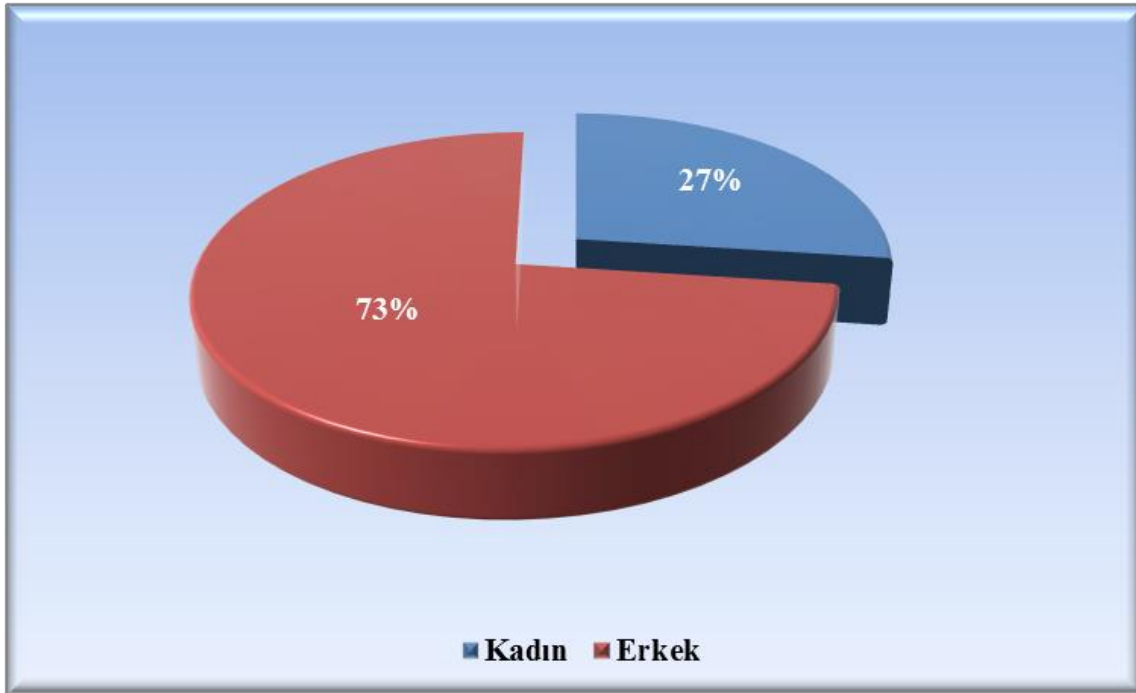
Ajans 29 Eylül 2011, 02 Ağustos 2012 ile 30 Eylül 2014, tarihlerinde Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar uyarınca istihdam edilen yeni personel ile farklı sebepler nedeni ile ayrılan personel devirleri akabinde; 1 Genel Sekreter, 32 uzman personel ve 4 destek

personeli olmak üzere toplam 1 Genel Sekreter ve 36 personel ile Bölge’de hizmet vermektedir.

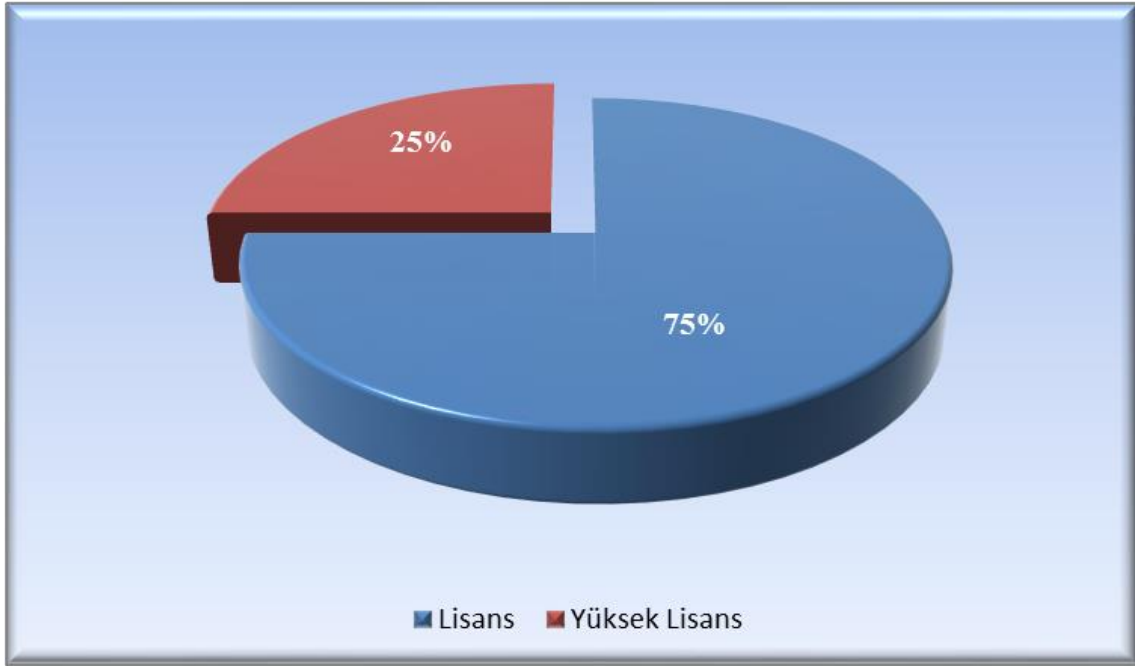
Grafik 1: Statüye Göre Dağılım (Uzman Personel – Destek Personeli)



Grafik 2: Cinsiyete Göre Dağılım (Erkek – Kadın)



Grafik 3: Eğitim Durumuna Göre Dağılım (Lisans – Yüksek lisans)



1.4. ÖNCEKİ YIL YÜRÜTÜLEN TEMEL FAALİYETLER

- Van İli İlçe Analiz Raporları hazırlanmış ve ilgili ilçelerin kaymakamı başkanlığındaki heyete sunumlar yapılmıştır.
- Van İlinin Ekonomik ve Sosyal yönden kalkınmasına katılımcı bir yaklaşımla katkı sağlamak üzere kamu kesimi, yerel yönetimler ve özel sektörün temsilcilerinden oluşan Van Güçbirliği Platformu çalışmalarına başlamıştır.
- Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) ve KOSGEB işbirliği ile Van ilinde 1350, Bitlis ilinde 120, Muş ilinde 60 ve Hakkâri ilinde 600 kişiye Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri verilmiştir.
- Muş YDO tarafından Avrupa Birliği Uyum Dayanışma ve Yönlendirme Kurulu toplantısı katılım sağlanıp AB hibe programları ve açılan fasıllarla ilgili bilgilendirme yapılmıştır.
- Ajansımız koordinatörlüğünde yürütülen ve Van Valiliği aracılığıyla Ağustos 2015'te Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na başvurusu yapılan Van Güneş Enerjisi İhtisas Endüstri Bölgesi Projesi'nin başvuru takibi yapılmıştır. Van Güneş Enerjisi İhtisas Endüstri Bölgesi Projesi ayrıntılı ve özet tanıtım sunumları ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

- “Van İli Güneş Enerjisi Santrali (GES) Yatırımlarını Değerlendirme Toplantısı” düzenlenmiştir.
- Haziran 2016’da DAP Bölge Kalkınma İdaresi Yenilenebilir Enerji Projeleri Desteğinden faydalanmak üzere Van İlimizden iki pilot kurum belirlenmiş, bu kapsamda Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Van Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü yetkilileri ile görüşmeler yapılmış ve iki kuruma 1 MW’lık GES Projesi hazırlıkları için teknik destek sağlanmıştır. DAP Bölge Kalkınma İdaresi yetkilileri ile görüşmeler yapılarak ilgili iki kurumun GES Proje başvurusu yapılmıştır.
- 28-31 Ocak 2016 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen EMITT 2016 Turizm Fuarı'na katılım sağlanarak Van İli Tanıtım Standında görev alınmıştır.
- 19 Şubat-03 Mart tarihleri arasında Sivil Toplum Diyalogu IV Programı Teknik Destek Ekibi tarafından Ankara’da düzenlenen 3 günlük Hibe Uygulama Eğitimi’ne Program Yönetim Birimi’nden bir uzman katılım sağlamıştır.
- 2016 Şubat ayında, Doğrudan Faaliyet Desteği ve Teknik Destek Programları başvuru rehberlerini tamamlamış ve KAYS çevrimiçi başvuru sistemi kullanıma açılmış ve programlar web sitesinde ilan edilmiştir.
- İzleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında 102 adet izleme ziyareti, 23 ihaleye gözlemci olarak katılım sağlanmıştır. Ayrıca 29 zeyilname, 3 bildirim mektubu, 9 erken uyarı raporu düzenlenmiştir. 2016 yılı ilk yarısında 14 projeye ait proje kapanış raporu sunulmuştur.
- 03-06 Mart tarihlerinde Konya’da gerçekleştirilen 2016 TÜYAP 5. Tohum Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı ve 4. Hayvancılık ve Hayvansal Üretim Teknolojileri ve Yem Endüstrisi Fuarına 2 ajans uzmanı ile katılım sağlamıştır.
- 9 Nisan 2016 tarihinde Konya'da gerçekleşen Türkiye- İran İş Forumu'na katılım sağlanmış, foruma katılan İranlı işadamları grupları ile görüşmeler yapılmış ve her bir İranlı işadamına Van Yatırımcı Rehberi broşürleri dağıtılarak ilimizin tanıtımına katkı sağlanmıştır.
- Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) Van Uygulaması kapsamında devam eden Tekstil Kent Projesi’ne yönelik koordinasyon, izleme-değerlendirme, bilgilendirme, tanıtım ve raporlama çalışmalarına devam edilmiştir.

- Türkiye'nin Avrupa Birliği Çerçeve programlarına katılımını, bilimsel çalışmaları ve iş ortaklığını artırmak için kurulan UFUK 2020 Bilgi Çoğaltıcıları Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.
- Turizm Sektöründe İşverenlerin ve Çalışanların Uyum Yeteneklerinin Artırılması Projesi (TUYUP) çerçevesinde düzenlenen "Turizm Sektörünün İşgücü Piyasası Analizi Değerlendirme Semineri'ne katılım sağlanmıştır.
- 14-17 Nisan 2016 tarihleri arasında Van Kongre ve Fuar Merkezi'nde düzenlenen Doğu Anadolu Tarım Hayvancılık ve Gıda Fuarı'na katılım sağlanmıştır
- 21-24 Nisan 2016 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen Travel Expo Ankara Turizm Fuarı'na katılım sağlanmıştır.
- DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülen "Urartu Gelişim Koridoru Projesi" kapsamında yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır.
- 17-18 Mayıs 2016 tarihlerinde Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2 günlük İSKEP Projesi Uluslararası Sosyal Entegrasyon Zirvesi'ne PYB' den üç personel ile katılım sağlanmıştır.
- 2 Haziran 2016 tarihlerinde Van Elite World Hotel'de, Avrupa Birliği ile Türkiye arasında gerçekleştirilen ve 2016 yılında 4. Dönemi açılan "Sivil Toplum Diyalogu" isimli hibe programı kapsamında destek kazanan, EUROSOLAR Türkiye Sivil Toplum Kuruluşu tarafından hazırlanan "Powering Communities" Projesi toplantısı için DAKA Yenilenebilir Enerji Destekleri tanıtım sunumu hazırlanmış ve toplantıya 2 gün boyunca katılım sağlanmış, ilgili sunum yapılmıştır.
- Ocak-Haziran 2016'da DAP desteği ile gerçekleşen "TRB2 Bölgesi Kırsal Alanda Biyogaz Üretimine Yönelik Sektör Raporu Hazırlanması Projesi'nin teknik takibi ve koordinasyonu sağlanmıştır.
- AB destekli "Doğu ve Güneydoğu Anadolu Kalkınma Ajansları için Karşıt Gerçeklik Etki Değerlendirme Metotlarında Kapasite Geliştirme Projesi" kapsamında 11-15 Temmuz tarihleri arasında Londra'da düzenlenen 5 günlük ileri düzey etki değerlendirme eğitimlerine katılım sağlanmıştır.

1.5. ÖNCEKİ YILDAN DEVAM EDEN FAALİYETLER

2016 yılında çalışma programında yer almasına rağmen, gerçekleştirilemeyen veya henüz tamamlanmamış olan faaliyetler ve gerekçeleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

2016 çalışma programı ve bütçesinde yer alan Ajans merkezi yeni hizmet binası yapımı çalışmaları devam etmektedir.

2010 yılında KOSGEB ile işbirliği içerisinde başlatılan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerine 2017 yılında da devam edilecektir. Bu zamana kadar yapılan eğitimler sonucunda iş hayatına başlayan kursiyerlerle birlikte başarılı örneklerin yaygınlaşmaya başladığı girişimcilik eğitimlerinde özellikle genç girişimciler ile kadın girişimcilere yönelik pozitif ayrımcılık yapılacaktır. Bu kapsamda 2017 yılında yaklaşık 2000 kursiyere eğitim verilmesi ve kursiyerlerin KOSGEB olanaklarından yararlandırılarak iş hayatına kazandırılması hedeflenmektedir.

2016 çalışma programı ve bütçesinde yer alan, Avrupa Birliği'nin aday ülkelere sağladığı katılım öncesi mali yardımlar çerçevesinde Sanayi Bakanlığı'nın IPA II Rekabetçilik ve Yenilik Sektörü Operasyonel Programı (RYSOP) kapsamında Türkiye TRB2 Bölgesinde işletmelerin ortak kullanımına yönelik atölyelerin kurulması projesi (ORTKA) devam edecektir. İşletmelerin ellerinde bulunmayan ve tek başlarına da almalarının mümkün ve ekonomik olmadığı büyük çaplı makine ekipmanlar tedarik edilerek işletmelerin ortak kullanımına sunulması planlanmaktadır.

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) Van Uygulaması kapsamında Tekstil Kent Projesi'nin 2017 yılı ilk yarıyılında bitirilip yatırımcılara tahsis edilmesi planlanmaktadır.

Van Urartu Müzesi, teşhir ve tanzim ihaleleri yapılmakta olup, 2017 yılında ziyarete açılması hedeflenmektedir. Van Tuşba Kongre ve Fuar Merkezi faaliyet girmiş olmasına rağmen projede birkaç kalemin revizyonu yapılacak ve teşhir-tanzim ihalesi gerçekleştirilecektir.

Ajans tarafından ilan edilmiş ve uygulamada olan Mali Destek Programları süreçlerine yönelik izleme ve değerlendirme faaliyetleri devam edecektir.

2. 2017 YILI ÖNCELİKLERİ

Ajansın 2017 yılı içerisinde gerçekleştireceği faaliyetleri temel olarak aşağıdaki başlıklar etrafında toplamak mümkündür.

➤ **Kurumsal Kapasitenin Artırılması**

Kurumsal kapasitenin artırılması kapsamında Ajansın sahip olduğu beşeri sermayenin ve fiziki koşulların, Bölge'ye daha iyi hizmet verecek niteliklere kavuşturulması hedeflenmektedir. Bu çerçevede, uzman ve destek personelinin kişisel gelişim ve iletişim becerilerinin artırılmasının yanı sıra sorumlu bulundukları pozisyonun gereklerini yerine getirmede ihtiyaç duyulan teknik konulara ilişkin eğitim almaları sağlanacaktır.

➤ **Analiz, Raporlama, Fizibilite ve Saha Çalışmaları**

2017 yılı içerisinde hem nitelik hem de nicelik açısından Bölge'ye yönelik analiz, raporlama, fizibilite ve saha çalışmaları kapsamında önemli bir ilerleme kaydedilmesi hedeflenmektedir. 2014-2023 Bölge Planı stratejilerinin birçoğu, bu tür çalışmaların sektörel düzeyde yapılmasının bir ihtiyaç olduğunu işaret etmektedir. Bu doğrultuda, Bölge Planı'nda vurgulanan bu çalışmaların yapılarak bir sonraki planlama çalışmalarına bir altlık oluşturması hedeflenmiştir. Hedefe yönelik olarak büyük ölçekli yatırımların doğru şekilde yönlendirilmesi açısından sektörel analizler, pazar analizleri, fizibilite ve envanter çalışmaları yapılacaktır.

➤ **Çalıştay Faaliyetleri**

2017 yılı içinde TRB2 Bölgesinin mukayeseli üstünlüğü olan sektörlerde iller/ilçeler düzeyinde çalıştaylar yapılması planlanmaktadır. Ayrıca bölge düzeyinde DAP ve AB Programları çalışmaları kapsamında çeşitli bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilecektir. Söz konusu çalıştay ve toplantılar sonucunda sektörel raporlar yayımlanacaktır.

➤ **Proje ve Faaliyet Destekleri**

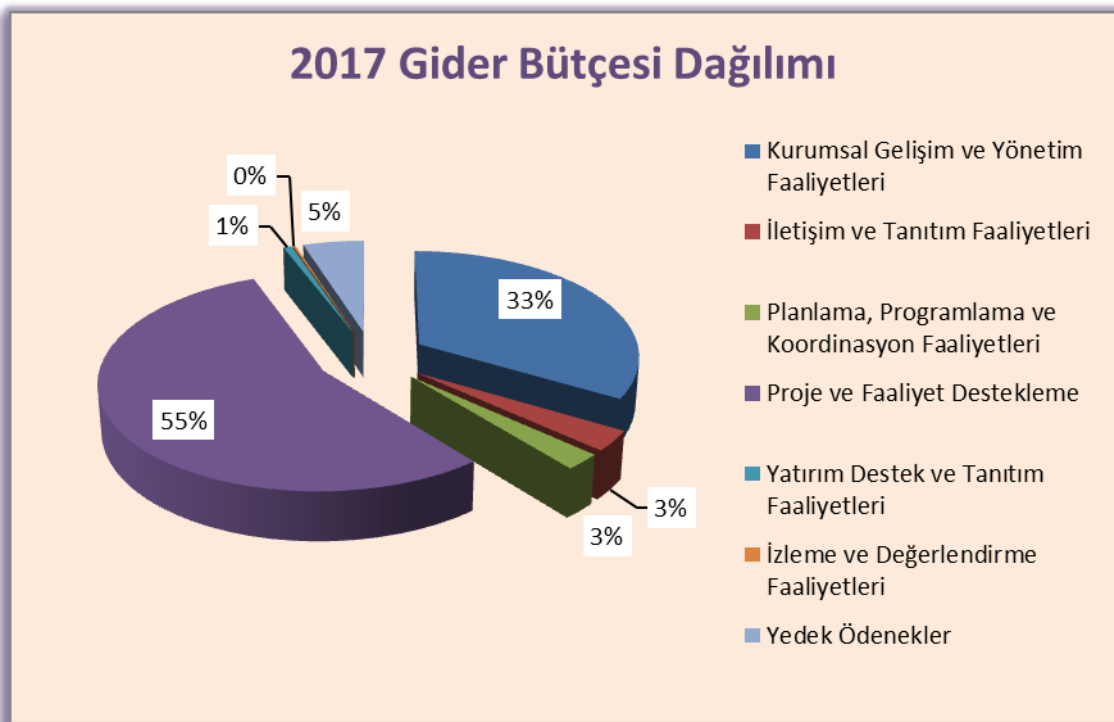
Yıl içinde tüm illere yönelik, doğrudan faaliyet desteği ve teknik destek kapsamında Bölge düzeyinde gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve sunulacak projeler değerlendirilerek gerekli

destekler sağlanacaktır. Ayrıca, Bölge illerinde Kalkınma Bakanlığı'nın onayı ile GÜDÜMLÜ Projeler uygulanmaya başlayacaktır.

2017 Yılı Çalışma Programı doğrultusunda hazırlanan 2017 Yılı Gider Bütçesi'nin temel başlıklara göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

2017 gider bütçesinin, %56'sı Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetlerine, %33'ü Kurumsal Gelişim ve Yönetim Faaliyetlerine, %3'ü İletişim ve Tanıtım Faaliyetlerine, %1'i Yatırım Destek Ofisi Faaliyetlerine, %2'si Plan, Program ve Proje Hizmetlerine, %0,2'si İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Faaliyetlerine ve %5'i ise yedek ödenğe ayrılmıştır.

Grafik 4: 2017 Yılı Gider Bütçesi Dağılımı



2017 yılında tahsis edilen bütçenin, 2014-2023 Bölge Planı doğrultusunda belirlenen Ajans öncelikleri dikkate alınarak, etkin, verimli ve zamanında kullanılması ve tüm faaliyetlerin tamamlanması ana hedef olarak belirlenmiştir.

3. 2017 YILI FAALİYETLERİ

3.1. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM

3.1.1. İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunu, Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği ve DAKA İnsan Kaynakları Politikasında belirtilen hükümler uyarınca 32 uzman ve 4 destek personeli istihdam etmektedir.

Tablo 2: İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Personel Ödemeleri	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	5.775.000,00
SGK Ödemeleri	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	1.310.000,00
TOPLAM				7.085.000,00

3.1.2. Taşınır Mal ile Hizmet Temin Faaliyetleri

Ajansın, 2017 yılında faaliyetlerini sürdürebilmesi için ihtiyaç duyduğu destek hizmetleri ve satın almalar kapsamında; ulaşım, güvenlik, temizlik, münferit ve küçük nitelikli bakım ve onarımlar gibi ihtiyaç duyulan hizmetleri, hizmet alımı yoluyla temin edecektir. Hizmet alımları, 5449 sayılı Kanun ve bu kanuna dayalı diğer mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

Bu kapsamda; 2017 yılında yeni Ajans Merkez Binası'nın Van ilinde hizmete alınacaktır. Hali hazırda Muş ve Hakkari illerinde Yatırım Destek Ofisi hizmetleri müstakil binalarında sürdürülmekte olup Bitlis iline ait müstakil hizmet binası bulunmamaktadır. Bu nedenle 2017 yılında, Bitlis Yatırım Destek Ofisi'ne ait müstakil hizmet binasının yapımı planlanmaktadır.

Ayrıca demirbaş, ofis ekipmanı, kırtasiye ve sarf malzemeleri için satın almalar yapılacaktır.

Ajans yeni hizmet binası çalışmalarına 2013 yılında başlanmış olup 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Ulaşım, temizlik ve güvenlik hizmetleri kapsamında hizmet alımı yoluyla Van'da 9, Hakkari'de 1, Bitlis'te 1 ve Muş'ta 4 kişi olmak üzere toplam 15 kişilik bir hizmet alımı gerçekleştirilmektedir.

Tablo 3: Taşınır Mal ve Hizmet Temin Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Ulaşım, Temizlik ve Güvenlik Hizmetlerinin Temini	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	963.000,00
Mevcut Hizmet Binalarının Kira ve Diğer Hizmet Giderlerinin Ödenmesi	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	438.000,00
Ajans Merkezi ve Yatırım Destek Ofisleri Yeni Hizmet Binası Yapımı/Bakımı-Onarımı	İMİB	YDO'lar	01.01.2017 31.12.2017	11.944.321,71
Demirbaş, Ofis Ekipmanı, Sarf ve Promosyon Malzemeleri Temini ve Temsil Giderleri	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	312.790,00
Demirbaşlar ile Kullanılan Diğer Taşınır ve Taşınmazların Bakım ve Onarımı	İMİB	-	01.01.2017 31.12.2017	85.000,00
TOPLAM				13.743.111,71

3.1.3. Eğitim Faaliyetleri

3.1.3.1. Eğitim Stratejisi

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı'nın 2014-2023 Eğitim Stratejisi, Ajans uzman personeli, Ajans organlarındaki üye ve paydaşların ihtiyacı olan eğitimleri tanımlamak amacıyla 2016 yılında yapılan Eğitim İhtiyaç Analizi çalışmasının tekrar yapılması planlanmaktadır. Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı'nın eğitim stratejisi;

- Ajans personelinin gelişimine yönelik teknik eğitimler ve kişisel gelişim eğitimleri,
- Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu üyelerine yönelik bilgilendirme,
- Paydaşlara yönelik bilgilendirme ve eğitimler,

olmak üzere üç ana başlıkta toplanmaktadır.

Söz konusu eğitimler; çalıştaylar, alan ziyaretleri, klasik eğitim toplantıları, yerinde eğitimler, uzmanlık alanı ile ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğine dayalı eğitimler ve sunum uygulamaları gibi değişik yöntemler ile gerçekleştirilecektir.

3.1.3.2. Ajans Personelinin Gelişimine Yönelik Eğitimler

Eğitim İhtiyaç Analizi Raporu göz önüne alınarak, Ajans personelinin gelişimine yönelik eğitimler; "Teknik Eğitim Konuları" ve "Kişisel Gelişim Konuları" olarak iki ana kısımda değerlendirilecektir. Ajans personelinin gelişimine yönelik eğitim programları, 25 Temmuz 2006 tarih ve 26239 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 19. maddesinin 1. ve 2. fıkraları gereğince en az 10 gün olmak üzere ve ilgili kurum ve kuruluşlardan azami faydalanmak kaydı ile hizmet içi eğitim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Ajans tarafından gerçekleştirilecek eğitim programları dışında, Ajans faaliyetleri ile ilgili olmak şartıyla diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yıl içerisinde düzenlenecek eğitim programlarına da katılım sağlanacaktır.

2017 yılında Ajans personeline, Kalkınma ve Yönetim Kurulu üyeleri ile STK, Kamu Kurumları ve Yerel Yönetimlerin çalışanlarına yönelik olarak Bölgesel Gelişme ve Kalkınma konuları başta olmak üzere AB ve diğer donör kurumların programları hakkında eğitimler, bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar düzenlenmesi planlanmaktadır.

3.1.3.2.1. Teknik Eğitim Konuları

Teknik eğitim konuları; Ajans personelinin, Ajans faaliyetlerini ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapmakla yükümlü olduğu çalışmaları yerine getirmede ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerilerle donatılmasını kapsamaktadır. Eğitimler, tüm Ajans personeline yönelik olacağı gibi konusu itibariyle öncelikle ilgili birimlerin personeline yönelik olarak da düzenlenebilecektir.

Buna göre, 2017 yılında;

- Bütün çalışanlar için 6331 Sayılı İş Güvenliği ve Sağlığı ve İlk Yardım Eğitimi,
- Ajansın tüm birimlerinde farklı amaç ve araç olarak kullanılabilen, aynı zamanda farkındalığına ve teknik bilgisine ihtiyaç duyulan konularda, İş ve Süreç Geliştirme ve Proje Döngüsü Yönetimi,
- Ajans tarafından kullanılan tanıtım ve bilgilendirme materyallerinin tasarımının mümkün olduğu ölçüde Ajans personeli eli ile yapılmasını sağlamak amacıyla iki uzman ve bir bilgi işlemci sorumlu destek personeline yönelik olarak Indesign Bilgisayar Destekli Tasarım Programı,
- TRB2 Bölgesi'nin daha önceden belirlenmiş potansiyel sektörlerinin yatırım verimliliğinin ölçülmesi adına Fizibilite Hazırlama Eğitimi,
- Ajans destek mekanizmalarının bölgesel geri dönüşünü analiz edebilmek adına Etki değerlendirme analiz programı olan STATA Programı,
- Ajans çalışanlarının özellikle Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi uzmanlarının strateji dokümanları oluşturmada kırsal alan ile kentsel alanın kalkınma dinamiklerini ayırmada farkındalık yaratacak Bölgesel Kalkınma-Kırsal Kalkınma Sertifikalı Eğitimi,
- TRB2 Bölgesine yapılacak yatırımlarla ilgili olarak izin – ruhsat işlemleri ve teşvik uygulamaları hakkında Yatırım Danışmanlığı,
- KAYS Programının geliştirilmesi ve de yeni uygulamaların Ajansın ilgili personeli tarafından kullanılabilmesi adına KAYS Uygulamaları,

Eğitimleri için hizmet alımları veya ilgili kurumlar tarafından eğitimler gerçekleştirilecektir. Teknik eğitim konularında ihtiyaç duyulan alanlarda diğer kurum ve kuruluşlarca yapılacak eğitim programlarına da katılım sağlanacaktır.

3.1.3.2.2. Kişisel Gelişim Konuları

Kişisel gelişim konuları; Ajans personellerinin, gerçekleştirdikleri iş ve işlemlerde pratik çözüm yollarını ve usulleri öğrenmelerinin sağlayacak eğitimleri kapsamaktadır. 2017 yılında, Ajans personelinin, Ajans çalışmalarına da yansıyacak becerilerinin geliştirilmesi amacıyla;

- Toplantı Yönetimi, Sunum ve Moderatörlük,
- İleri Düzey Ofis Uygulamaları,

eğitim programları gerçekleştirilecek olup tüm Ajans personeli bu programlara katılacaktır.

Ajans personeline yönelik tüm eğitim programlarının tamamı ya da bir kısmı gerekli görülmesi halinde yıl içerisinde tekrarlanabilecektir.

Tablo 4: Ajans Personeline Yönelik Eğitim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Indesign Bilgisayar Destekli Tasarım Programı Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.07.2017 30.09.2017	6.000,00
Bölgesel Kalkınma-Kırsal Kalkınma Sertifikalı Eğitim Programı	İMİB	Tüm Birimler	01.07.2017 30.09.2017	27.500,00
İş ve Süreç Geliştirme Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.04.2017 30.06.2017	20.000,00
Toplantı Yönetimi, Sunum ve Moderatörlük Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.04.2017 30.06.2017	10.000,00

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
İleri Düzey Ofis Uygulamaları Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.07.2017 30.09.2017	8.500,00
Yatırım Danışmanlığı	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	15.000,00
Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.10.2017 31.12.2017	7.500,00
Fizibilite Hazırlama Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	22.500,00
STATA Program Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.04.2017 30.06.2017	8.000,00
KAYS Uygulamaları	İMİB	Tüm Birimler	01.04.2017 30.06.2017	10.000,00
Diğer Kurum ve Kuruluşlarca Düzenlenecek Eğitim Programları	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	50.000,00
İş Sağlığı ve Güvenliği ve İlk Yardım Eğitimi	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	10.000,00
TOPLAM				195.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Indesign Bilgisayar Destekli Tasarım Programı Eğitimi	Stratejik dokümanları, yerel planları, toplantı ve çalıştay raporlarının tasarımını yapabilecek 2 uzman personelin

	yetiştirilmesi
Yatırım Danışmanlığı	Başta 13 YDO personeli olmak üzere Ajans uzman personelinin yatırımcılara daha profesyonel bir şekilde hizmet sunmaları
Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi	Ajans bünyesinde çalışıp PCM eğitimi almamış ve yeni istihdam edilecek personelin PCM eğitimi ile sertifikalandırılması
Fizibilite Hazırlama Eğitimi	Başta YDO ve PPKB uzmanları olmak üzere (18 uzman) ajans uzmanlarının fizibilite yapabilecek seviyeye gelmeleri
STATA Program Eğitimi	İDB uzmanlarının Ajansın uygulamış olduğu MDP programlarının etki analizini yapabilecek seviyeye gelmeleri

3.1.4. Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Faaliyetleri

Devlet Denetleme Kurulu Kalkınma Ajansları Denetim Raporunda belirtilen ‘ajansların mali destek sağlama fonksiyonunun yanı sıra kanunda belirtilen diğer fonksiyonlarına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi (işbirliği, bölgesel plan, program yapma, veri toplama, işleme, araştırma yapma vb.) yapması sağlanmalıdır.’ şeklindeki tespiti gereğince ve ayrıca 2014-2023 Bölge Planında Ekonomik Dönüşüm ve Büyüme Eksenine altında İmalat Sanayiinde Rekabetçiliğin Arttırılması hedefi, KOBİ, STK ve Kamu Kurumları Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi stratejisine ulaşmak için TRB2 Bölgesi’nde yer alan firmaların dış pazarlara açılmasının sağlanması amacıyla, Bitlis, Hakkâri, Muş, Van illerinde yer alan Ticaret ve Sanayi Odaları işbirliği ve aracılığı ile diğer ülkelerde bulunan Kalkınma Ajansları, Ticaret Odaları ve Sanayi Odaları gibi oluşumlarla ortak çalışmalar gerçekleştirilecektir. Benzer şekilde Doğu Anadolu Projesi Bölge İdaresi (DAP), ve DAP’ın faaliyet alanında olan bölgelerdeki Kalkınma Ajansları, il müdürlükleri, üniversiteler, yerel yönetimler ve kamu kurumlarıyla başta tarımsal

ve hayvansal üretim, dış ticaret, sanayi ve turizm sektörleri olmak üzere, Bölge'nin kapasite ve verimliliğinin artırılması için ilgili alanlarda ortak çalışmalar gerçekleştirilecektir.

2010 yılında KOSGEB ile işbirliği içerisinde başlatılan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerine 2017 yılında da devam edilecektir. Bu zamana kadar yapılan eğitimler sonucunda iş hayatına başlayan kursiyerlerle birlikte başarılı örneklerin yaygınlaşmaya başladığı girişimcilik eğitimlerinde özellikle genç girişimciler ile kadın girişimcilere yönelik pozitif ayrımcılık yapılacaktır. Bu kapsamda 2017 yılında yaklaşık 1800 kişiye eğitim verilmesi ve kursiyerlere KOSGEB olanaklarından yararlandırılarak iş hayatına kazandırılması hedeflenmektedir.

2017 yılında DAP İdaresi ve İdare kapsamında bulunan diğer Kalkınma Ajansları ile işbirliği içinde alternatif turizm rotaları belirleme çalışmaları yapılacak ve belirlenen destinasyonların tanıtım ve promosyonuna yönelik çalışmaları yürütülecektir.

Başta ticaret ve sanayi odaları olmak üzere Bölgede yer alan kurum ve kuruluşların bölge ekonomisinin ve turizminin canlandırılmasına katkıda bulunacak faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için işbirliği yapılacak ve bu tür faaliyetlerin tanıtımı yapılacaktır.

İş adamları eşleştirme toplantıları düzenlenecek ve Bölge ihracatının artırılması sağlanacaktır. Yabancı ülkelerdeki potansiyel yatırımcıların Bölge'deki fuarlara ve Bölge'deki iş adamlarının da diğer ülkelerdeki fuarlara katılımı desteklenecektir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı nezaretinden yürütülen IPA 2'nin Rekabetçilik ve Yenilik Operasyonel Programı ve Çalışma, Sosyal ve Güvenlik Bakanlığı tarafından yürütülen İnsan Kaynaklarını Geliştirme Operasyonel Programları kapsamında coğrafi odaklanma ile önceliklendirilmiş olan Bölgemizin söz konusu fonlardan azami derecede faydalanması için Ajans bünyesinden bir proje ekibi kurulmuştur. 2017 yılı faaliyet döneminde bu ekip, ilgili Bakanlıklarla gerekli çalışmaları yürütecektir. Ayrıca ilan edilecek IPA2 Programları için proje hazırlama, proje sunma, ihtiyaç duyulan alanlarda teknik yardım için hizmet alımı vb. gibi faaliyetler kurulan bu ekip marifetiyle gerçekleştirilecektir.

Tablo 5: Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Dış Ticaretin Geliştirilmesi İşbirliği Programları	PPKB	YDO	01.07.2017 31.10.2017	50.000,00
KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	YDO	-	01.01.2017 31.12.2017	150.000,00
Avrupa Birliği Proje Çalışmaları	PPKB	-	01.01.2017 31.12.2017	70.000,00
Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirlikleri ve Tanıtım Faaliyetleri (DAP İdaresi kapsamına giren kalkınma ajansları turizm destinasyonu çalışmaları, TSO'lar, il müdürlükleri, üniversiteler vb.)	YDO	-	01.01.2017 31.12.2017	875.000,00
TOPLAM				1.145.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Dış Ticaretin Geliştirilmesi İşbirliği Programı	2 adet sonuç raporu
KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	Yaklaşık olarak 1800 kursiyere girişimcilik sertifikası verilmesi

Avrupa Birliği proje Çalışmaları	IPA2 kapsamındaki İKG ve RYOP Programlarına TRB2 bölgesinden 4 proje sunmak
Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İşbirlikleri ve Tanıtım Faaliyetleri	Turizm destinasyonlarının belirlenmesi ve tur paketlerinin hazırlanması, yatırım altyapısını geliştirmek için 2 çalıştay ve sonuç raporları

3.1.5. İç ve Dış Denetim Faaliyetleri

Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği çerçevesinde Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı İç Denetim Yönergesi tekrar gözden geçirilecek, Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik Makamının talimatları doğrultusunda gerekli görülecek konularda program dışı denetim ve danışmanlık faaliyetleri de yürütülebilecektir. 2017 yılında Bakanlık onay verdiği takdirde 1 İç Denetçi istihdamı için personel ilanına çıkılacak olup mesleki alanlarda bilgi ve tecrübesinin arttırılmasına yönelik eğitim programlarına katılım sağlayacaktır.

Ajansın dış denetimi her yıl Mart ayında rutin olarak yapılmaktadır. Bağımsız denetim firmaları ve SAYIŞTAY tarafından yapılan bu denetimler sonucunda hazırlanan raporlar dâhilinde dikkat çekilen konulara ilişkin gerekli düzenleme çalışmaları yapılmakta ve tedbirler alınmaktadır. KAYS programının geliştirilmesi için Kalkınma Bakanlığı ile işbirliği yapılmaktadır. 2016 yılı dış denetimi için 2017 yılı Şubat ayına kadar bir denetim firması ile sözleşme imzalanacak olup ilgili firma tarafından 2017 yılı Mart ayı içerisinde Ajansın dış denetimi yapılacaktır.

Tablo 6: İç ve Dış Denetim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
İç Denetim Faaliyetleri	İç Denetçi	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	12.000,00

Dış Denetim Faaliyetleri	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	10.000,00
TOPLAM				22.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
İç Denetim Faaliyetleri	2017 yılı iç denetim raporu
Dış Denetim Faaliyetleri	2017 yılı dış denetimi raporu

3.1.6. Kurumsal Gelişim Faaliyetleri

Devlet Denetleme Kurulu Kalkınma Ajansları Denetim Raporunda belirtilen ‘..Ajans çalışanlarının bölge planlaması konusunda bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik olarak eğitim programları gerçekleştirilmeli, rehber hazırlanmalı...’ husus çerçevesinde Ajansın Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi uzmanları başta olmak üzere Ajans uzmanları, stratejik plan hazırlama konusunda bir eğitime tabi tutulacaklardır. Eğitimi müteakip Ajansın 2017-2019 Stratejik Planı hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan bu doküman aynı zamanda Ajansın, Bölge Planı’ndaki hedeflerin gerçekleştirilmesinde oynayacağı rolü ve kurumsal stratejik yönelimini ortaya koyacaktır. Bu çalışmaların yanısıra 2014-2023 Bölge Planları hazırlık aşamasında hazırlanan ve 2015 yılında güncellenen Mevcut Durum Analizi raporları en son yayımlanan veriler ışığında tekrar güncellenecektir.

Tablo 7: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
DAKA Kurumsal Stratejik Plan Hazırlanması	PPKB	İMİB	01.01.2017 31.03.2017	35.000,00
TOPLAM				35.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
DAKA Kurumsal Stratejik Plan Hazırlıkları	DAKA Kurumsal Stratejik Plan

3.2. AJANS İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ

3.2.1. DAKA'nın İç ve Dış İletişim Yeteneğinin Geliştirilmesi

TRB2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nın bilinirliğini artırmak, planda belirtilen stratejileri hayata geçirmek, ilgili paydaş kurumları planın uygulanmasına dahil etmek ve ajansın Bölge'deki algısını ölçmeye yönelik olarak yapılması izlenmesi gereken çerçevenin belirlenmesi amacıyla Ajans İletişim Strateji hazırlanacaktır ve Ajans'ın görünürlüğünü ve bilinirliğini artırmak amacıyla görsel ve yazılı basında tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetler kapsamında ilgili kurum, kuruluş ve paydaşlara iletilmek üzere Ajans faaliyetlerinin altı aylık bülten aracılığıyla paylaşılması sağlanacaktır.

Ajans web sitesinin İngilizce ve Farsça ara yüzlerinin tasarımı gerçekleştirilecek ve ayrıca potansiyel yatırımcılar için gerekli bilgi, doküman, veri vb. içeren Invest in Van, Invest in Muş, Invest in Hakkari ve Invest in Bitlis web siteleri oluşturulacaktır.

Van ilinin ağaç ve orman yönünden zayıf olması, Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde istenilen seviyede ağaçlık alanın çeşitli etkenler nedeniyle oluşturulamaması gibi durumlar; Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı'nın sorumluluk alanına giren ve politika üretilmesi gereken konulardır. Bu açıdan; Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı olarak Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin girişinde, peyzaj çalışması yapılmış olan toplamda 10.000 fidanlık hatıra koruluğu oluşturulacaktır. Her bir fidanda isimlik oluşturulacak, DAKA toplantısına katılan ve konuşmacı olan konuklara bu fidanlıkta bir ağacının bulunduğunu gösteren kart takdim edilecektir. Böylece, çevre konusunda bilinç ve farkındalık seviyesinin artması sağlanacaktır.

Diğer taraftan, DAKA ile birlikte diğer 25 Kalkınma Ajansının, Bitlis, Hakkari, Muş ve Van illerinin yerel ve ulusal yazılı basın da çıkan haberleri ile genel olarak ülkemizdeki yatırımlara ilişkin olarak medya takibi yapılacak, önemli görülen haberler Ajans veritabanında bulunan paydaşlara ulaştırılacaktır. Medya takibi için hizmet satın alınacaktır.

Tablo 8: Ajans İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Dergi Tasarım ve Basım Faaliyetleri	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	75.000,00
Medya Takip Faaliyetleri	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	30.000,00
DAKA Hatıra Koruluğu	İMİB	Tüm Birimler	01.04.2017 30.06.2017	60.000,00
EURADA Üyeliği	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	15.000,00
WAIPA Üyeliği	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	15.000,00
Web Sitesi, Paydaş Veri Tabanı ve “invest in” internet sitesinin Güncellenmesi	YDO	PPKB	01.01.2017 31.03.2017	30.000,00
Ajans İletişim Stratejisinin Hazırlanması	PPKB	İMİB	01.01.2017 31.03.2017	30.000,00
TOPLAM				255.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Dergi Tasarım ve Basım Faaliyetleri	DAKA Dergisi’nin en az 2 sayısının yayımlanması
Medya Takip Faaliyetleri	Yerel medya abonelikleri

“Invest in” Web Sitesi Faaliyetleri	4 adet invest in sayfası ve web sitesini ingilizce ve farsça ara yüzleri
Ajans İletişim Stratejisinin Hazırlanması	Ajans iletişim strateji belgesi

3.2.2. Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri

Ajansın yerel aktörler ve bölge halkı tarafından sahiplenilmesi amacı ile kurumlar ve STK’lar başta olmak üzere tüm kesimlerde Ajansın tanıtımına devam edilecektir. Bu kapsamda, yerel kurum ve kuruluşlarla sürekli temas halinde olunarak, işbirliğinin geliştirilmesi ve kamuoyunda da farkındalık bilincinin oluşturulması sağlanacaktır. Devlet tarafından kamu, özel sektör ve STK’lara yönelik olarak dizayn edilen destek araçları hakkında bilgilendirme toplantılarının yapılması ve proje üretme ve uygulama süreci ile ilgili gerekli teknik ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi amaçlanmaktadır.

15 Ağustos 2016 tarih ve 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla Kalkınma Kurullarının mevcut üyelikleri sonlandırılmıştır. Bakanlık tarafından üyelikler tekrar oluşturulması durumunda 2017 yılında içinde Ajansın danışma organı niteliğindeki Kalkınma Kurulu ile iki toplantı gerçekleştirilecektir.

2017 yılı içinde Ajansın karar organı niteliğindeki Yönetim Kurulu ile on iki toplantı gerçekleştirilecek olup bu toplantılarda Ajans faaliyetleri hakkında bilgilendirmelerin yanı sıra bazı konularda karar alımı gerçekleştirilecektir.

Tablo 9: Ajans Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	75.000,00

Yönetim Kurulu Toplantıları	İMİB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	60.000,00
Kalkınma Kurulu Toplantıları	PPKB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	120.000,00
TOPLAM				255.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Bilgilendirme Toplantıları	Bitlis, Hakkari, Muş ve Van il ve ilçeleri bilgilendirme toplantıları
Yönetim Kurulu Toplantıları	12 adet toplantı
Kalkınma Kurulu Toplantıları	2 adet toplantı

3.2.3. Ulusal ve Uluslararası Fuarlara Katılım

Ajansın kuruluş amaçları ile örtüşen ve katılım sağlanmasında fayda görülen yurt içi ve yurt dışı fuar, festival vb. faaliyetler ile inceleme ziyaretlerine ilişkin faaliyetler belirlenecek ve katılım sağlanacaktır.

Bu kapsamda 2014-2023 TRB2 Bölge Planı'nda öne çıkan tarım, turizm, ve tekstil sektörleri ile ilgili yurt içi ve yurt dışı fuarlara katılım sağlanacak ve yerel aktörler ve paydaşlar tarafından organize edilen benzer etkinliklerde, Ajans en üst seviyede temsil edilecek ve bu etkinliklerde Ajans faaliyetlerinin paydaşlara duyurulması amacı ile tanıtım stantları kurulacaktır.

TRB2 Bölge İlleri (Bitlis, Hakkari, Muş, Van) için EMITT Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı'nda TRB2 Bölgesinin tanıtımının yapıldığı stantlar oluşturulup katılım sağlanacaktır.

Bölgenin potansiyelinin tanıtılması, işbirliği ve tecrübe paylaşımının yapılması, özel sektör temsilcilerinin katılımının teşvik edilmesi, sektördeki son gelişmelerden haberdar olunması ve diğer bölgelerdeki sektör temsilcileri ile irtibat kurulması ve Ajans uzmanlarının bilgi ve

becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, bölgesel, ulusal ve uluslararası sanayi, tarım ve turizm alanlarındaki diğer fuarlara katılım sağlanması planlanmaktadır.

Tablo 10: Ulusal ve Uluslararası Fuarlara Katılım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
EMITT Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı	Tüm YDO'lar	Tüm Birimler	01.01.2017 31.03.2017	312.000,00
TOPLAM				312.000,00

3.2.4. Kurumsal İşbirliği Faaliyetleri

Ajans'ın faaliyetlerine uygun olarak hazırladığı plan ve toplantılarının yanı sıra kurumsal işbirliği çerçevesinde Ajans'ın görev sahasına giren konularda başta Bakanlıklar olmak üzere, DAP İdaresi, Bölge Ajansları, valilikler, yerel yönetimler ve ilgili tüm kurum ve kuruluşların plan, proje ve toplantılarına Ajansın ilgili birimleri tarafından katılım sağlanacaktır.

Tablo 11: Bölgedeki Diğer Kurumların Plan, Proje ve Toplantılarına Katılım

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Diğer Kurumların Plan, Proje ve Toplantılarına Katılım	PPKB	Tüm Birimler	01.01.2017 31.12.2017	135.000,00
TOPLAM				135.000,00

3.2.5. Ulusal ve Uluslararası Kongre, Konferans, Panel Organizasyonu

Bölgenin öne çıkan sektörlerinde yeni açılımların sağlanması, sektör temsilcilerinin ulusal ve uluslararası fırsatları değerlendirebilmesi, yeni yatırım alanları ve işbirliği platformlarının oluşturulması amacı ile Ajans tarafından ya da Ajans faaliyetlerine uygun olacak şekilde diğer

kamu kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde sektörel kongre, konferans panel ve toplantılar düzenlenecektir.

2016 yılında Van'da kamu, üniversite, STK işbirliği çerçevesinde Van Güçbirliği Platformu kurulmuştur. Bu Platform çerçevesinde Kırsal Kalkınma ve Tarım İhtisas Komisyonu, Aile ve Sosyal Politikalar İhtisas Kurulu, Kültür, Turizm ve Sanat İhtisas Komisyonu, Çevre, Kentleşme ve Yerel Politikalar İhtisas Komisyonu, Eğitim, Gençlik ve Spor İhtisas Komisyonu, Ulaştırma ve Lojistik İhtisas Komisyonu ve Bilim, Sanayi ve İhtisas Komisyonu gibi bütün çevrelerden paydaşların dahil olduğu komisyonlar oluşturulmuş ve Ajans bu komisyonların tamamında üye bulundurarak komisyonların çalışmalarının organize edilmesinde aktif rol almıştır. 2017 yılında çalışmaları devam edecek olan Van Güçbirliği Platformu Komisyon ve Mütevelli Heyeti Toplantılarında çoğunlukla Ajansın 2014-2023 Bölge Planında belirtilen hedef ve stratejileri tartışılmaktadır. Bu çalışmaların devamıyla beraber Devlet Denetleme Kurulu Kalkınma Ajansları Denetim Raporunda ifade edilen ' Ajanslarda oluşturulan çalışma gruplarının çoğu zaman etkin bir çalışma sergileyememesi sonucu oluşan istikrarsızlığın giderilmesi doğrultusunda gerekli önlemlerin alınması..' şeklindeki tespite yönelik çalışmalara ve gerekli önlemlerin alınmasına devam edilecektir.

Bu anlamda 2016 yılında, Van Güçbirliği Platformu Mütevelli Heyeti tarafından Van Turizm Konseyi oluşturulmuştur. Bu kapsamda, 2017 yılında Van Turizm Konseyi tarafından kent turizminin gelişimine yönelik profesyonel araştırma ve çalışmalar ışığında, Van ili turizmini gelişmesi için gerekli planlamalar yapılacaktır.

Bölge Planı'nda Strateji 4.3.3'te belirtilen 'Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımının Yaygınlaştırılması' kapsamında ilgili sektörde Bölge'de yatırımların gerçekleştirilmesi için gerekli tanıtım ve teşvik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bölge illeri yenilenebilir enerji kaynakları açısından başta güneş enerjisi olmak üzere, hidroelektrik ve jeotermal kaynaklar açısından zengin bir potansiyele sahiptir. 2011 yılında düzenlenmeye başlanan, 'Van Yenilenebilir Enerji Sempozyumu' 2012, 2013 yılında da düzenlenmiş, köklü mevzuat değişimlerini, teknolojik gelişmeleri ve bölgemizde yatırımlarda yaşanan sorunları irdelemek ve çözüm önerileri getirmek amacıyla 2017 yılında ise 'Van Yenilenebilir Enerji Sempozyumu'nun dördüncü organizasyonunun yapılması planlanmaktadır.

2016 yılında DAP İdaresi ile işbirliği içinde, üniversitelerin ve Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcilerinin katılımı ile düzenlenen Urartu Kültür Koridoru Çalıştayı'ndan elde edilen çıktılar ışığında, Van Urartu Müzesi'nin açılış ve tanıtım faaliyetlerinin bir parçası olarak, yine DAP İdaresi işbirliği ile Uluslararası Urartu Sempozyumu düzenlenecektir.

Diğer taraftan, dış ticaret potansiyelinin geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak Ekonomi Bakanlığı İhracat Bilgi Formu ve Doğu Anadolu İhracatçı Birlikleri ile işbirliği içerisinde Dış Ticaret Çalıştayları düzenlenecektir.

Bölge Planı'nda belirtilen 2.1.3 Yurtdışı pazarlama olanaklarının geliştirilmesi stratejisi uyarınca Bölge illerinin yatırım potansiyelini tanıtıcı toplantılar düzenlenecektir. Böylece, Bölge'nin mevcut durumu, yatırım olanakları, Bölge'de yatırımın avantajları ve Ajans çalışmaları hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Bölgemiz ile İran arasında ticaret hacmini geliştirmek için belirlenen sektörlerde çalıştaylar düzenlenecektir. Söz konusu çalıştaylarda İranlı işadamları ile bölgemiz iş adamlarının ortak işbirliği alanları ve karşılıklı yatırım ve ticaret imkânları tartışılacaktır. Türkiye'nin İran ile sınırının büyük kısmını oluşturan Van ili, özellikle turizm ve ticaret alanında İran ile önemli ilişkilere sahiptir. Bölgemize gelen İranlı turist sayısını artırmak ve bölgemizi İranlı yatırımcılara tanıtmak amacı ile İran'ın Tebriz ve Urumiye kentlerinde tanıtım faaliyetleri yapılacaktır. Bu çerçevede söz konusu eyaletlerdeki billboardlara reklam verilmesi, basın toplantılarının düzenlenmesi ve çalıştayların yapılması ile Bölge tanıtımının etkin bir şekilde yapılması planlanmaktadır.

Söz konusu çalışmalarda salon, ulaşım, konaklama, simultane çeviri, raporlama ve rapor basımı gibi organizasyona yönelik faaliyetlerde hizmet satın alınacaktır.

Tablo 12: Ulusal ve Uluslararası Kongre, Konferans, Panel Organizasyonu

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Ulusal ve Uluslararası Platformda Dış	Tüm YDO'lar	PPKB	01.04.2017 30.06.2017	265.000,00

Ticaret, Yatırım ve Tanıtım Sempozyum, Konferans, ve Çalıştayların Organizasyonu				
Uluslararası Urartu Sempozyumu	PPKB	-	01.10.2017 31.12.2017	100.000,00
Van Yenilenebilir Enerji Sempozyumu	YDO	-	01.10.2017 31.12.2017	90.000,00
TOPLAM				455.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Ulusal ve Uluslararası Sempozyum, Konferans ve Çalıştayların Organize Edilmesi	Ulusal ve Uluslararası Sempozyum, Konferans ve Çalıştayların Organize Edilmesi ve raporlaştırılması
Uluslararası Urartu Sempozyumu	Sempozyum sonuç raporu
Van Yenilenebilir Enerji Sempozyumu	Sempozyum sonuç raporu

3.2.6. Sektörel ve Bölge Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması ve Tanıtım Faaliyetleri

Bölge’de yapılan ve turizm anlamında ulusal ve uluslararası pazara hitap edebilecek düzeyde olan birçok etkinlik/faaliyet, tanıtımdaki yetersizliklerden dolayı yerel düzeyde kalmakta ve Bölge turizmine maddi anlamda önemli girdiler sağlayamamaktadır. Bu kapsamda, bölgede düzenlenen şenlik ve festivallerin tanıtımının yapılması, ilgili basın ve medya grupları mensuplarının davet edilerek dikkatlerinin bu etkinliklere çekilmesi, söz konusu etkinliklere yurtiçi ve yurtdışından katılım sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçla hazırlanan TRB2 Bölgesi Şenlikler ve Festivaller kitabının dağıtımına 2017 yılında devam edilecektir.

Bölgemizin İran’da etkin tanıtımına ve bilinirliğine katkı sağlamak için İranlı medya temsilcileri ile bölgemiz medya temsilcilerinin katılacağı bir toplantı düzenlenecektir. Bu çerçevede 25 İranlı basın yayın temsilcisi Van’a davet edilecek, çeşitli görüşmeler ve bölge gezileri ile ilimizin tanıtımının yapılması sağlanacaktır.

Bölge Planı’nda belirtilen 2.1.3 Yurtdışı pazarlama olanaklarının geliştirilmesi stratejisi uyarınca, Bölge illerinin yatırım potansiyelini tanıtıcı yazılı ve görsel materyaller (saha fotoğraflama çalışması, tanıtım filmi, kitapçık, broşür vb.) hazırlanacaktır.

DAP İdaresi işbirliği ile 2017 yılında düzenlenecek olan Uluslararası Urartu Sempozyumu ile beraber belirlenen tarih, kültür, doğa vb. rotaların ulusal ve uluslararası alanda tanıtımı yapılacaktır.

Tablo 13: Sektörel ve Bölge Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölgesi Tarih, Kültür, Doğa vb. Rotaların Belirlenmesi	YDO	-	01.04.2017 30.06.2017	80.000,00
TRB2 Bölgesi Yatırım Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	YDO	-	01.04.2017 30.06.2017	550.000,00
TRB2 Bölgesi Turizm Potansiyelinin Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtılması	YDO	-	01.07.2017 30.09.2017	120.000,00
TOPLAM				750.000,00

Faaliyet Adı	Beklenen Çıktı
TRB2 Bölgesi Tarih, Kültür ve Doğa Rotalarının Belirlenerek Bu Rotaların Ulusal ve Uluslararası Alanda Tanıtımının Yapılması	En az 10 adet tarih, kültür ve doğa rotasının belirlenmesi Rotaların haritalandırılması
TRB2 Bölgesi Yatırım ve Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	Farklı dillerde hazırlanmış broşürler Bölgesel tabanlı turizm web portalı Tanıtım filmleri ve fotoğraflar Farklı dillerde hazırlanmış kitapçıklar Haritalar
TRB2 Bölgesi Turizm Potansiyelinin Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtılması	2 adet info gezisi

3.3. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON

3.3.1. TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi (Bitlis Hakkâri Muş)

TRB2 Bölgesi'nde sanayinin toplam GSKD'den aldığı pay 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla %14,7 ve %15,2 olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılına göre (%15,8) düşüşte olan sanayi sektörünün payı tarım ve hizmetler sektörüne kaymıştır. Üretimde katma değer artırılması ve uzun vadede sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşebilmesi için öncelikle sanayi sektörünün üretimdeki payının artırılması gerekmektedir. Sanayinin üretimdeki payının arttırılabilmesi için ilk olarak sanayi sektöründe Bölge'nin koşulları da göz önünde bulundurularak rekabet edebilirlik bakımından öne çıkan sektörlerin belirlenmesi gerekmektedir. Rekabet edebilirliği yüksek olan sektörlerin paylarının artırılması Bölge üretim faktörlerinin daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Bu kapsamda 2017 yılı içinde, Bitlis, Hakkâri ve Muş illerine yönelik TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi hazırlanacaktır. Bu çalışmalar aynı zamanda Devlet Denetleme Kurulu Kalkınma Ajansları Denetim Raporunda belirtilen 'ajansların mali destek sağlama fonksiyonunun yanı sıra kanunda belirtilen diğer fonksiyonlarına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi (işbirliği, bölgesel plan, program yapma, veri toplama, işleme, araştırma

yapma vb.) yapması sağlanmalıdır’ şeklindeki tespitine yönelik olarak gerçekleştirilecek çalışmalar niteliğindedir.

Tablo 14: TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi (Bitlis Hakkâri Muş)

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölgesi Vizyon 2023 Belgesi (Bitlis, Hakkâri, Muş)	PPKB	-	01.10.2017 31.12.2017	150.000,00
TOPLAM				150.000,00

Faaliyet	Çıktılar
İl ve Sektör Bazlı Saha Çalışması	3 adet mevcut durum analizi
Elde Edilen Verilerin Analizi	3 adet il ve sektör bazlı rekabet edebilirlik analiz raporu

3.3.2. TRB2 Bölgesi Öncelikli Sektörler için Fizibilite Çalışması

2014-2023 Bölge Planı’nda belirlenen hedef ve stratejilerin gerçekleştirilmesini teminen, ihtisas OSB’lerinin kurulması, imalat sanayii ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi vs. gibi konularda ihtiyaç duyulabilecek fizibilite çalışmaları gerçekleştirilecektir. Fizibilite çalışmaları ile karşılaştırmalı üstünlüğe sahip sektörlerde yapılacak sanayi, tarım ve hizmetler altyapısına yönelik yatırımların sosyo-ekonomik etkileri, yer seçimi, işletmeler üzerindeki etkisi gibi birçok konu araştırılacak ve bu çalışmalar sonucunda kapsamlı fizibilite raporları hazırlanacaktır. Fizibilite raporları hazırlama çalışmalarının Ajans personeli marifetiyle gerçekleştirilmesi için 2017 yılının ilk çeyreğinde Ajans çalışanları için 5 günlük bir fizibilite eğitimi tasarlanmıştır. Bu eğitimle beraber Ajans çalışanları bazı alanlarda fizibilite hazırlama konusunda yetkinliğe ulaşacaktır ancak çalışmaların bazı aşamalarında danışmanlık hizmeti alma ihtiyacı olacağı öngörülmektedir.

Tablo 15: TRB2 Bölgesi Öncelikli Sektörler için Fizibilite Çalışması

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini
--------------	------------------	------------------------------	--------	---------

				Maliyet
TRB2 Bölgesi Öncelikli Sektörler için Fizibilite Çalışması	PPKB	-	01.07.2017 30.09.2017	350.000,00
TOPLAM				350.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
İlgili sektörlerde mevcut durum analizleri	Potansiyel her bir sektör için bir adet fizibilite raporu
Yapılacak ortak kullanım alan türü yatırımlar için alan tespitleri	
Teknik analizlerin gerçekleştirilmesi	
Ekonomik analizlerin gerçekleştirilmesi	
Finansal analizlerin gerçekleştirilmesi	
Verilerin ve elde edilen bilgilerin derlenmesi analiz edilmesi ve yol haritasının belirlenmesi	

3.3.3. Avrupa Birliği Proje Çalışmaları

Avrupa Birliği'nin aday ülkelere sağladığı katılım öncesi mali yardımlar çerçevesinde Sanayi Bakanlığı'nın IPA I'den IPA II'ye aktarılan Bölgesel Rekabetçilik Sektörü Operasyonel Programı kapsamında TRB2 Bölgesinde işletmelerin "Ortak Kullanımına Yönelik Atölyelerin Kurulması" (ORTKA) projeleri yürütülecektir. Proje kapsamında, işletmelerin ellerinde bulunmayan ve tek başlarına da almalarının mümkün ve ekonomik olmadığı büyük çaplı makine ekipmanlar tedarik edilerek işletmelerin ortak kullanımına sunulması planlanmaktadır. Ayrıca 2014-2020 dönemi içinde uygulanacak IPA2 operasyonel programları için yeni projeler hazırlayıp ilgili bakanlıklara sunma faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 16: Avrupa Birliği Proje Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
ORTKA Projeleri	PYB	-	01.01.2017 31.12.2017	350.000,00
TOPLAM				350.000,00

3.3.4. TRB2 Bölgesi – İran Dış Ticaret Raporu

Türkiye – İran ilişkileri geçmişten günümüze, sınır komşuları olması nedeni ile büyük önem arz etmektedir. İki ülkenin büyüklüğü, tarihi geçmişleri, jeopolitik konumları ve sahip oldukları kültürel zenginlik taraflara çeşitli alanlarda işbirliği imkânı ve ihtiyacı sunmaktadır. Özellikle iki ülke arasındaki dış ticaret potansiyeli, mukayeseli üstünlük ve tercihlerde benzerlik teoremleri ile pratikte de etkin kullanıldığı zaman her iki ülke içinde çok büyük avantajlar sağlayabilecektir. 24 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret Anlaşması, İran ile Türkiye arasındaki ticaretin artırılması ve bölgede ekonomik entegrasyonun sağlanması açısından önemli bir girişim olmuştur. 2000-2011 yılları arasında özellikle de 2003’ten sonra Türkiye’nin İran’a yaptığı ihracat değerinde hızlı ve istikrarlı bir artış görülmektedir. 2013 yılına gelindiğinde ise dış ticaret hacminde, ambargonun etkisiyle önceki yıllara göre ciddi bir düşüş gerçekleşmiştir olsa dahi sonraki yıllarda ambargonun kaldırılmasıyla birlikte iki sınır komşusu arasındaki dış ticaret daha da canlanmıştır. İran’ın nükleer programıyla ilgili Birleşmiş Milletlerin daimi üyesi beş ülke ve Almanya (P5+1) arasında yapılan müzakereler sonuç vermesi ile İran üzerinden kalkan ambargo sayesinde, Türkiye-İran ilişkileri ivme kazanarak iki ülke arasında, yaptırımlara rağmen süren ticari ilişkinin önündeki zorluklar kalkmış ve dış ticaret daha da gelişmiştir. Ekonomik Dönüşüm ve Büyüme Ekseninde çok önemli bir konumda olan dış ticaret, TRB2 Bölgesi için hazırladığımız, “2014–2023 Bölge Planı”nda Ekonomik Dönüşüm ve Büyüme Ekseninde “Hedef 8” olarak yer almış ve “Dış Ticaretin Geliştirilmesi” hedefi için dört farklı strateji geliştirilmiştir. Hedefe göre belirlenen bu stratejiler; ihracata yönelik imalatın geliştirilmesi, dış ticaret hacminin arttırılması için sınır kapılarının etkin kullanımının sağlanması, sınır ötesi ticari işbirliğinin geliştirilmesi ve sınır ticaretinin TRB2 Bölgesi’nin

temel tüketim ve üretim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda, gelişme ekseninde yer alan hedefe yönelik olarak, bölgenin en önemli aktörlerinden biri olan İran ile dış ticaret ilişkimiz, sınır ticareti ile birlikte değerlendirilerek, iki ülke arasındaki dış ticarete yönelik kapsamlı bir “TRB2 Bölgesi-İran Dış Ticaret Raporu” hazırlanacaktır. İran’a yapılan ihracat ürünleri, miktarı ve trendleri, İran’ın talep yapısı ve ihtiyaçları, Türkiye’nin arzı ve rakipleri göz önünde bulundurularak, TRB2 Bölgesi ile İran arasındaki ilişkilerin daha da güçlendirilip ticaretin geliştirilmesi, paydaşların komşu ülkelerdeki ekonomik yapıyı tanımasını sağlanması, bölgeye komşu ülkeden yatırımcı çekmek ve ajansın bilinirliğini arttırmak amaçlanmaktadır.

Tablo 17: Dış Ticaret Fizibilite Raporu Hazırlanması

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölgesi – İran Dış Ticaret Raporu	PPKB	YDO	01.04.2017 30.06.2017	50.000,00
TOPLAM				50.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktılar
TRB2 Bölgesi-İran Dış Ticaret Faaliyetleri	TRB2 – İran Dış Ticaret Raporu, Ajansın bilinirliğinin artırılması faaliyetleri, TRB2 Bölgesi ile İran arasındaki dış ticaret potansiyelinin geliştirilmesi, Komşu ülkelerin birbirleri ile ilişkilerinin güçlendirilmesi Komşu ülkelerin birbirleri ile ilişkilerinin güçlendirilmesi

3.3.5. TRB2 Bölgesi Genç Çiftçi Raporu

Bölge genelinde tarımla uğraşan nüfusun azalması, yaşlanması ve mevcut genç nüfusun tarım ile uğraşmak istememesi nedeniyle tarımsal üretim kalite ve miktar açısından azalmaktadır. Bölgenin konu ile ilgili mevcut durumunun tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla TRB2 Düzey 2 Bölgesi “tarım sektöründe insan kaynağının niteliğinin artırılması” önceliği kapsamında; “TRB2 Düzey Genç Çiftçi Raporu” oluşturulacaktır. Rapor kapsamında, genç çiftçilerin sayıları, nitelikleri ve sektöre yönelik yaşanan sorunlar, beklentileri ve önerileri değerlendirilecektir.

Tablo 18: Genç Çiftçi Raporu Hazırlanması

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölgesi Genç Çiftçi Raporu	PPKB	YDO	01.10.2017 31.12.2017	10.000,00
TOPLAM				10.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktılar
Genç Çiftçi Raporu	-Çiftçi sorunları, sektör sorunları, tarımsal ve hayvansal destekleri, Bölgede çiftçiliğin geleceği ve yapılması gerekenleri içeren bir rapor

3.3.6. Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) tarafından, Ajans’ın faaliyet gösterdiği illerdeki (Bitlis, Hakkâri, Muş, Van) sosyal, kültürel, tarihi ve ekonomik değerlerin tanıtılması amacı ile Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması düzenlenecektir.

Tablo 19: Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması	PPKB	-	01.07.2017 31.12.2017	80.000,00
TOPLAM				80.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması	Ajans'ın farklı mecralarda kullanmak üzere tanıtım arşivine en az 200 fotoğraf ve 10 kısa filmin dahil edilmesi

3.3.7. TRB2 Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması

Kamu kurum ve kuruluşlarının, özel sektörün ve STK'ların verimlilik, etkenlik, kalite gibi muhtelif sorunlarını görüşmek, tartışmak ve çözümlmek amacı ile söz konusu kurumlara sunulacak raporların hazırlanmasına yönelik olarak gönüllülük ilkesi çerçevesinde her kurum ve kuruluştan ilgili kişinin katılacağı kalite çemberi eğitimleri düzenlenecektir. Bu kapsamda KALDER ve TEPAV gibi kuruluşlar ziyaret edilecektir.

Kalite çemberini oluşturan uzmanlar çalıştıkları kurum ve kuruluşlardaki ideal hizmet standardının yakalanması ve bu standardın sürdürülebilirliği konusunda gerekli çalışmaları yapacakları gibi toplam kalite yönetimi anlayışı konusunda farkındalığın artmasına da hizmet edecekler.

Tablo 20: TRB2 Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması	YDO	-	01.01.2017 31.03.2017	80.000,00

TOPLAM	80.000,00
---------------	------------------

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Bölge İllerinde Toplam Kalite Çemberlerinin Oluşturulması	• Kalite çemberlerinin oluşturulması ve eğitim verilmesi • Kalite konusunda toplantılar • Toplam kalite konusunda bütün kurum ve kuruluşlarda farkındalık oluşturulması

3.3.8. TRB2 Bölge İlleri Yatırım Komiteleri

Bölge illerimizde yatırım ortamının iyileştirilmesi amacına yönelik olarak yatırımcının başvuru ve yatırım aşamasında muhatap olduğu kamu kurum ve kuruluşlarını bir araya getirerek hızlı ve etkin çözümler üretilmesine yönelik altyapının oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda sekreteryasını YDO'ların yapacağı ve İl Valisi ya da vali yardımcısı başkanlığında mutakat olarak gerçekleştirilecek toplantılarda yatırımcının karşılaştığı sorunlar tespit edilerek en kısa sürede çözüme kavuşturulması hedeflenmektedir.

Tablo 21: TRB2 Bölge İllerinde Yatırım Komitelerinin Oluşturulması

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
TRB2 Bölge İlleri Yatırım Komiteleri	YDO	-	01.01.2017 31.03.2017	50.000,00
TOPLAM				50.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
TRB2 Bölge İlleri Yatırım Komitelerinin Oluşturulması	Kamu, Özel Sektör ve STK'lardan yatırım komiteleri oluşturulması TRB2 Bölge illerinde toplantılar

3.3.9. Yöresel Ürünlerin Tescili

TRB2 Bölgesi ürünlerinin yöresel değerlerin koruma altına alınması, ürünlerin niteliklerini kaybetmesinin önlenmesi, tanıtımının yapılması, tüketicilerin aradıkları kalitenin garanti altına alınması için coğrafi ad ve işaretler ile yöresel ürünlerin tescil işlemleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 22: Yöresel Ürünlerin Tescili

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Yöresel Ürünlerin Tescili	YDO	PPKB	01.01.2017 31.12.2017	120.000,00
TOPLAM				120.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Yöresel Ürünlerin Tescili	Her bir ilden bir ürünün tescil edilmesi,

3.3.10. Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Çalışmalar

Harabeşehir bölgesi Ahlat ilçesinin ilk kurulduğu alandır. Bünyesinde birçok tarihi, kültürel ve doğal değerleri bulundurmaktadır. Bunlardan birisi yörenin en eski tarihi yapısı olarak bilinen Urartu (İç Kale) Kalesidir. Harabeşehir bölgesinin doğu kısmında UNESCO ortak kültür mirası listesinde bulunan ve dünyanın en büyük İslam mezarlığı olan Selçuklu (Meydan) mezarlığı yer almaktadır.

Yine modern hamam mimarisinin iki örneği Harabeşehir bölgesinde yapılan kazılar sonucu ortaya çıkarılmıştır. Harabeşehir'in batısından geçen Bayındır Çayı üzerinde 15. yüzyılda Akkoyunlular tarafından inşa edilen tarihi Bayındır köprüsü bulunmaktadır. Bu köprünün 50 m. kadar alt kısmında Harabeşehir şelalesi bulunmaktadır. Harabeşehir bölgesinde çok sayıdaki tarihi abideler yanında doğal veya insanların eseri olan mağara evler ve tarihi Ahlat taş evleri bulunmaktadır. Bu mağaraların çoğunluğu yapay olup eski devirlerde konut olarak kullanılmıştır. Yine bölge eşsiz doğal güzelliklere sahiptir.

Cumhurbaşkanlığı himayesinde hazırlanan Kuzey Van Gölü Selçuklu Bölgesi Kültür Temalı Gelişme Eylem Planı ile beraber Bölge'nin tarihi ve kültürel dokusu çok daha önemli hale gelmiştir. Eylem planı ile Van ve Bitlis illerini kapsayan bölgede, kültürel ve tarihî öğeler esas alınarak kültür ve turizmin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ahlat Harabeşehir Mahallesi'nde Anadolu'nun ilk Budist tapınağı bulunması ile beraber buraya olan ilgi daha da artmıştır. Bu mağara evlerin bir kısmı yıkılmış, bir kısmı mağara şeklinden uzaklaşmıştır. Fakat 100'den fazla fevkalade güzellikteki mağara ev Ahlat Harabeşehir'de mevcuttur. Burada 25m²'lik mağara evlerden, 100m²'lik mağara evlere kadar tek, iki ve üç katlı mağara evler bulunmaktadır.

121.867 dekar alanı kapsayan Harabeşehir bölgesi tarihi, kültürel ve doğal değerleriyle Eko turizm için tam bir destinasyondur. Yapılan alan analizi sonucu oluşturulan rapor doğrultusunda burada bulunan 25 adet mağara ev ve 6 adet tarihi Ahlat evinin turizme kazandırılması için:

Harabeşehir bölgesinin içerisinde eko turizm türlerinin uygulama alanlarını içeren çevre düzenleme (Peyzaj) projesinin hazırlanması.

Harabeşehir bölgesinde yer alan mağara evler ve tarihi Ahlat evlerinden konaklama ve sosyal tesis olarak kullanımı müsait olanların belirlenerek rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanması.

Harabeşehir bölgesi kuş cennetinde gözlem kulelerinin planlanması ve projelendirilmesi.

Harabeşehir bölgesi Madavans Vadisi'nde yürüyüş parkurunun projelendirilmesi

Harabeşehir bölgesi ve Madavans Vadisi'nde bakı terası alanlarının belirlenerek projelendirilmesi,

gibi faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Hazırlanan projeler ilgili kurumların onayına sunulacak ve uygulama projesi olarak hayata geçirilmesi için ulusal ve başta IPA 2 olmak üzere uluslararası fonlardan faydalanmak için hibe programlarına başvurular gerçekleştirilecektir.

Tablo 23: Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Çalışmalar

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılması	YDO	-	01.01.2017 30.09.2017	450.000,00
TOPLAM				450.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Ahlat Harabe Şehrinin Turizme Kazandırılması	Projeler

3.4. PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME

3.4.1. Teknik Destek Programı

2017 yılında Bölge'deki kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına Ajans personeli veya hizmet alımı yoluyla teknik destek sağlanacaktır. Söz konusu teknik destek faaliyetlerinin yaklaşık yarısının Ajans bünyesinde bulunmayan uzmanlık alanlarında dışarıdan hizmet alım yolu ile temin edilerek gerçekleştirileceği öngörülmektedir. Sağlanacak destek eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık sağlanması, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma şeklinde olacaktır.

Tablo 24: Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Teknik Destek Programı Sözleşme ve Ödemeleri	PYB	İMİB	01.01. 2017 31.12.2017	2.000.000,00
TOPLAM				2.000.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
2017 Yılı Teknik Destek Faaliyetleri	Başarılı bulunan proje eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi

3.4.2. GÜDÜMLÜ PROJE DESTEKLEME PROGRAMI

2017 Çalışma Programı'nda proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmadan doğrudan destek sağlamaya yönelik olarak; bölge planında öngörülen öncelikler doğrultusunda, konusu ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projeler olan GÜDÜMLÜ PROJE UYGULAMALARI desteklenecektir. Söz konusu projelerde, genel olarak özel sektör işletmeciliğini güçlendirecek şekilde, üretim ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi, iyi uygulama örneklerinin oluşturulması, sektörel çeşitlenmenin ve ihtisaslaşmanın desteklenmesi, özel bilgi, beceri ve teknolojilerin geliştirilmesi, transferi veya yaygınlaştırılması, yeni finansman modellerinin geliştirilmesi, üniversite-sanayi işbirliğinin desteklenmesi, yeni hizmet ve üretim organizasyonlarının geliştirilmesi, işbirliği ağları ve değer zinciri oluşturulması, kümelenmelerin desteklenmesi, yeni sanayi altyapısı ve organizasyon modellerinin geliştirilmesi ve bölgedeki sektörlerin ihtiyaç duyacağı alanlarda insan kaynaklarının geliştirilmesi esas alınacaktır.

Ajans 2017 çalışma programında GÜDÜMLÜ PROJE olarak Tatvan Belediyesi'nin başvuru sahibi olduğu ve Bitlis İl Özel İdaresi'nin iştirakçi olduğu Bitlis Nemrut Dağı ve Krateri'nin Turizme kazandırılması projesini uygulamayı planlamaktadır. Bitlis'in tarihi, coğrafi ve doğal değerleri göz önünde bulundurulduğunda turizm sektörü açısından çok önemli potansiyeller taşıdığı görülmektedir. Özellikle Ahlat Selçuklu Mezarlığı, Ahlat Harabeşehir, İhlasiye ve Yusufiye Medreseleri, başta Emir Bayındır Kümbeti, Çifte Kümbet, Abdurrahman Gazi Türbesi Zülküf Peygamber Türbesi gibi Kümbet ve Türbeler gelmek üzere, Adilcevaz, Kef ve Bitlis Kaleleri gibi arkeolojik ve tarihi değerler, Süphan ve Nemrut Dağları, Arin Gölü, Nemrut Kalderası ve Nazik Gölü gibi değerler şehrin turizmde marka değeri taşımaktadır. Bütün bu zenginliklere rağmen Bitlis'in turizm sektöründen elde ettiği gelir, potansiyelinin çok altında kalmaktadır. 2016 yılı sonu itibarıyla 969'u yabancı olmak üzere Bitlis'i toplamda 40.579 kişi ziyaret etmiş ve bu ziyaretçiler toplamda 49.828 gece konaklama gerçekleştirmişlerdir. Tarih, arkeoloji, kuş

gözlemciliği, mağara, su sporları, inanç, dağ yürüyüşü ve tırmanma vb. birçok turizm çeşidi, gelen turist sayısının bu denli az olmasının temel sebeplerinden biri de uzun kış sezonundan yeterli derecede istifade edilememesidir. Karın yerde kalış süresi, kar kalınlığı ve kalitesi göz önünde bulundurulduğunda kış turizminin gelişmemiş olması sektörün kış turizmi anlamında yetersiz kaldığını göstermektedir. Bu projeyle beraber özelde Bitlis'in ve genel anlamda TRB2 Bölgesi'nin kış turizmi potansiyeli değerlendirilerek turizm gelirlerinin yılın tamamına yayılması sağlanacaktır.

Sözü edilen güdümlü proje fikrinin fizibilite raporu 2017 yılının ikinci çeyreğinin başlarında hazırlanacak ve proje geliştirildikten sonra ilgili değişikliklerin yer aldığı proje fikri formunun nihai hali Bakanlığa sunulacaktır.

Ajansın güdümlü proje fikri havuzunda TRB2 Bölgesi'nin diğer illeri için uygulanabilir proje fikirleri mevcuttur. Söz konusu proje fikirleri, 2017 yılı çalışma programında yer alan fizibilite raporları hazırlama faaliyetiyle beraber geliştirilecek ve bu projelere takip eden yılların çalışma programlarında yer verilecektir.

Tablo 25: Güdümlü Proje Destekleme Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
2017 Güdümlü Proje Destekleme Programı	İDB	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	13.755.282,32
TOPLAM				13.755.282,32

3.4.3. Cazibe Merkezleri Destekleme Programı

Cazibe Merkezleri Programı Türkiye’de değişen planlama yaklaşımının göstergelerinden biridir. Bu çerçevede, Program yenilikçi bir yaklaşımı temsil etmektedir. Programın dayandığı “Büyüme Kutupları Teorisi” yeni bir yaklaşım olmamakla birlikte; program Türkiye’deki planlama pratiği içinde ilk defa gündeme gelen bir araçtır.

Cazibe Merkezleri Programı, Türkiye-AB ortak finansmanı ile yürütülen bölgesel kalkınma programlarının değerlendirme sonuçları göz önünde bulundurularak ve 1982 yılında yapılan “Yerleşme Merkezlerinin Kademelenmesi Çalışması” baz alınarak yapılan ve bu çerçevede kaynak kullanımında coğrafi odaklanmayı sağlamaya yönelik bir programdır. Bu kapsamda, nispeten az gelişmiş bölgelerde göç eğilimlerini bölge içine yönlendirmede çekim merkezi ve kentsel büyüme kutbu işlevi görecektir ve çevrelerine hizmet verme potansiyeli yüksek cazibe merkezleri belirlenmiştir. Van ili bu merkezlerin arasında yer almış ve 2010 yılı programlama döneminden itibaren Van iline kaynak aktarılmaya başlanmıştır.

Bu program ile temel olarak, nispeten az gelişmiş bölgelerde yer alan gelişme potansiyeli yüksek kent merkezlerinde yapılacak kilit müdahalelerle kalkınma ivmesinin yakalanması ve nihayetinde bu ivmenin çevre merkezlere de yayılarak iç göçün kendi bölgesi içerisinde tutulması amaçlanmaktadır.

Cazibe Merkezleri Destekleme Programı kapsamında 2017 yılında beklenen gelir ile cazibe merkezleri destekleme programının bütçesi aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 26: Cazibe Merkezleri Destekleme Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
CMDP 2017	YDO	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	9.520.091,64
TOPLAM				9.520.091,64

3.5. YATIRIM DESTEK OFİSİ FAALİYETLERİ

Devlet Denetleme Kurulu Kalkınma Ajansları Denetim Raporunda ‘YDO’ların yatırımcıların izin ve ruhsat işlemlerinin tek elden takip ve koordine edilmesi ve yatırımları izleme

fonksiyonu ile ilgili çalışmalarda daha etkin ve somut çaba harcanması adına gerekli tedbirler alınmalıdır' şeklinde tespit edilen bulguya yönelik olarak Ajans:

Mevcut durumda Yatırım Destek Ofisleri; teşvik sistemindeki özel kesimdeki yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırmak üzere Yönetim Kurulu adına tek elden takip ve koordine etmektedir. İlgili çalışmaların verimliliğinin artırılması, izin ve ruhsat sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesini ve takibini sağlamak amacıyla İzin ve Ruhsat İşlemlerine Yönelik İş Akışları hazırlanacak ve bu amaçla illerdeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği sağlanacaktır. Bu konuda ilgili uzmanların eğitimi amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı merkez ve/veya taşra teşkilatlarına çalışma ziyaretleri yapılacaktır.

Bölge illerinde Yatırım Destek Ofisleri desteğiyle ya da bağımsız olarak gerçekleşen yatırımlar YDO'lar tarafından takip edilecek ve Bölgedeki kamu ve özel sektör yatırımlarının izlenmesi hususunda İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlükleri, Organize Sanayi Müdürlükleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri ve Ticaret ve Sanayi Odaları ile işbirliği yapılacaktır.

Bölge illerinin yatırım potansiyelinin ortaya çıkarılması amacı ile çeşitli tanıtıcı yayınlar hazırlanacaktır. TRB2 Bölgesel Yatırım, Tanıtım Stratejisi Hazırlıkları, Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri ve potansiyel yatırım alanları ile bu yatırımlara yönelik uygulanan destek ve teşvik programlarına ilişkin bilgiler yer alacak olup TRB2 Bölgesinde yatırım yapılabilir sektörleri ortaya koyacak ve Yatırım Destek Ofislerinin yatırım çekmede öncelikli alan ve sektörlerini belirleyecek bir çalışma olacaktır. Türkçe olarak hazırlanacak çalışmalar daha sonra İngilizce, Farsça ve Arapça dillerine çevrilecektir.

2017 Yılı Çalışma Programı'nda Yatırım Destek Ofisleri için öngörülen faaliyetler kapsamında, Kalkınma Bakanlığı ve Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı ile işbirliği içerisinde Bölgesel Yatırım Tanıtım Stratejisi hazırlanacaktır.

2017 yılında Yatırım Destek Ofislerinin yatırımcılara yönelik hizmet ve faaliyetlerinin farkındalığını artıracak, daha geniş kesimlere doğrudan ve daha etkin bir şekilde ulaşmasını

sağlayacak sektör ziyaretlerine ve faaliyetlerle ilgili paydaşlara ve basın mensuplarına yönelik bilgilendirme çalışmalarına ağırlık verilecektir.

Yatırım Destek Ofisleri kendilerine müracaat eden girişimcilere ulusal ve uluslararası fon kaynakları, destek mekanizmaları ve bölgenin yatırım olanakları hakkında bilgilendirme ve danışmanlık yapmaktadırlar. 2017 yılında hazırlanacak hedef görüşme listeleri, saha ziyaretleri ve toplantılar ile yatırımcı bilgilendirme sürecinin değişik platformlarda geliştirilmesi hedeflenmektedir. İl merkezleri ve ilçelerdeki sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları ve işletmeler ziyaret edilerek, Ajans faaliyetleri ve destekleri ile teşvik yasası hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır. Ayrıca yatırımcı bilgilendirme faaliyetleri kapsamında TÜSİAD, MÜSİAD, TOBB, TYTDA, ASKON, TİM, TYTDA, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, İhracatçı Birlikleri ve OSB'ler gibi bölge dışı kurum ve kuruluşlara çalışma ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

YDO'ların görev kapsamı sadece bu faaliyetlerle sınırlı olmayıp, YDO'lar; önceki bölümlerde ilgili çalışma birimi ve YDO'ların sorumlu ya da işbirliği yapılacak birim olarak belirlendiği tüm faaliyetlerin yerine getirilmesinde de sorumlu olacaklardır.

Tablo 27: Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Yatırımcı İzin ve Ruhsat İşlemleri Faaliyetleri	Tüm YDO'lar	-	01.01.2017 31.12.2017	14.000,00
TRB2 Bölgesel Yatırım Tanıtım Stratejisi Hazırlıkları, Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri ve Çalışma Ziyaretleri	Tüm YDO'lar	PPKB	01.01.2017 31.12.2017	130.000,00
TRB2 Bölgesi Kent Rehberlerinin Oluşturulması	Tüm YDO'lar	PPKB	01.04.2017 30.06.2017	300.000,00
Tesis ve Yatırım Bölgeleri	Tüm YDO'lar	-	01.01.2017	35.000,00

Ziyareti			31.12.2017	
TOPLAM				479.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Bölgesel Yatırım Tanıtım Stratejisi, Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri ve Çalışma Ziyaretleri	Strateji metninin tamamlanması, 20 kurum ve kuruluş temsilcisinin bilgilendirilmesi, bilgi paylaşımı
Yatırımcı İzin ve Ruhsat İşlemleri Faaliyetleri	En az 15 yatırımcıya yönelik iş ve işlem gerçekleştirilmesi
TRB2 Bölgesi Kent Rehberlerinin Oluşturulması	TRB2 Bölgesi Kent Rehberinin Mobil Aplikasyon şeklinde hazırlanması

3.5.1. Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti

Bölge'nin öne çıkan sektörlerine yönelik stratejilerin, politikaların, eğilimlerin ve teknolojik gelişimin yakından takip edilmesi ve bilgi sahibi olunması, Yatırım Destek Ofislerinin Bölge'de aktif bir şekilde çalışmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Bu amaçla Bölge'de öne çıkan sektörlerle ilgili diğer bölgelerdeki tesis ve yatırımlar ziyaret edilecektir.

Bu ziyaretler ile Bölge Planı'nda Strateji 1.5.2 Yöresel ürünlerin pazarlanabilirliğinin artırılması, Strateji 2.1.2. İmalat sanayinde yeni yatırımlar yapılmasının özendirilmesi, Strateji 2.2.1 Madencilik sektöründe rekabet edebilirliğin artırılması ve Strateji 2.3.1 Bölge'nin turizm değerlerinin tanıtılması stratejilerine uygun olarak çalışma ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

Enerji ve madencilik sektörü incelemeleri için Diyarbakır, Ankara, Elazığ, Denizli Kayseri, İstanbul, Nevşehir illerine; İmalat sanayindeki gelişmeleri daha yakından gözlemleyebilmek için Batman, Balıkesir, Konya, İstanbul, İzmir, Ankara, Gaziantep, Kayseri illerine; Turizm sektörü için Balıkesir, Muğla, İzmir, Şanlıurfa, Kayseri Trabzon, Mardin illerine; Tarım ve Hayvancılık sektörü için Rize, Balıkesir, Şanlıurfa, Kars, Adana, Tekirdağ illerine; Manda Birlikleri incelemeleri için Afyon, Çanakkale, İstanbul, Tekirdağ illerine çalışma ziyaretlerinde bulunulacaktır. Bu ziyaretlerle Ajans uzmanlarının bilgi ve becerilerinin yükseltilmesi, söz

konusu alanlardaki bilgi birikimi ve teknolojik yeniliklerin Bölgeye aktarılması, diğer bölgelerle irtibat ağının oluşturulması ve işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 28: Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti	Tüm YDO'lar	-	01.01.2017 31.12.2017	35.000,00

Faaliyet	Beklenen Çıktı
Tesis ve Yatırım Bölgeleri Ziyareti	8 adet yatırım bölgesi ziyareti ve değerlendirme raporları

3.6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ

DAKA izleme ve değerlendirme faaliyetleri temel olarak; Ajans tarafından ilan edilmiş ve uygulamada olan Mali Destek Programları süreçlerine yönelik olacaktır. Ajansımızca yürütülen 2012-2013-2014 ve 2015 yılları mali destek programları kapsamında 55 adet proje hâlihazırda izlenmektedir.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun elde edilip, kullanılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemleri almaya 2017 yılında da devam edecektir.

3.6.1. İzleme Faaliyetleri

Ajans tarafından uygulanmakta olan mali destek programları kapsamında faydalanıcılara proje uygulama, satın alma ve izleme usul ve esaslarına yönelik rehber hazırlanacak ve başarılı proje sahiplerine bu konularda eğitimlere devam edilecektir.

Sözleşmeleri imzalanarak uygulama aşamasına geçmiş proje ve faaliyetlerde öngörülen amaç ve hedeflere ulaşılmasına yardımcı olmak, uygulamanın belirlenen ilke ve kurallara, usul ve esaslara ve sözleşme hükümlerine uygun yürütülmesini sağlamak üzere ilgili mevzuatı gereği belirli dönemlerde ve durumun gerektirdiği hassasiyetlere göre daha önceden tarihi belirlenmemiş anlık izleme faaliyetleri yapılacaktır. Ayrıca Ajansımızca desteklenen projelere ait satın alma ihalelerinin tümüne ajansımız uzmanları gözlemci olarak katılım sağlayacaklardır.

Bu kapsamda; 2012 Yatırım Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, Güçlü Girişimcilik Mali Destek Programı, Hakkâri İli İnanç Turizmine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, Küçük Girişimciliğin Desteklenmesi Mali Destek Programı, , 2015 Yatırım ve Turizm Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Mali Destek Programı ve 2017 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı izleme faaliyetleri 2017 yılında gerçekleştirilecektir.

Ajans, izleme ziyaretlerini; ilk izleme ziyareti, düzenli izleme ziyaretleri ve anlık ziyaretler olmak üzere üç ayrı şekilde gerçekleştirecektir. Ajansımızca yapılan izleme ziyaretlerinde elde edilen bilgiler, elektronik ortamda oluşturulan izleme ve değerlendirme sisteminde depolanacaktır. Böylelikle uygulanmakta olan proje ve programlara ilişkin olarak sisteme daha önceden aktarılan bilgilerin yanı sıra uygulama sonuçlarının da yansıtılmasıyla proje ve programların sonuca ulaşma süreçleri daha etkin olarak izlenebilecek ve etki analizi daha sağlıklı olarak yapılabilecektir.

3.6.2. Raporlama Faaliyetleri

Mali ve teknik destek sürecinde program ve proje düzeyinde uygulamaların izlenebilmesi ve kayıt altına alınabilmesi için çok önemli bir araç olan raporlama faaliyeti; hem Ajans hem de yararlanıcı tarafından Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu, Proje Uygulama ve Satın Alma Rehberleri ile İzleme Bilgi Sisteminde belirlenen esas ve usullere göre ilgili Ajans uzmanları tarafından gerçekleştirilecektir.

Destek Yönetim Kılavuzu'nun 1.3.2.2.3 maddesinde İzleme ve Değerlendirme Biriminin görevleri arasında sayılan ve ayrıca 2016 yılı Sayıştay Denetim raporunda belirtilen ve Devlet Denetleme Kurulu tarafından yapılması önerilen 'tamamlanan projelerin sonuçlarını ve

etkilerini değerlendirmek' üzere Ajans, 2017 yılında, 2012 yılında ilan edilen ve tamamlanan Hakkâri Meyve ve Sebzeçilik, Yenilenebilir Enerji Kullanımının Özendirilmesi ve 2013 İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı ve 2014 Güçlü Girişimciliğın Desteklenmesi Programlarına yönelik olarak değerlendirme ve/veya etki analizlerini gerçekleştirip sonuçları Bakanlık ile paylaşacaktır.

Mali destek programları kapsamında desteklenen projelerinin ödemelerinin yapılabilmesi için yararlanıcıların ödeme talepleri; İzleme ve Değerlendirme Birimince teknik açıdan değerlendirilerek İdari ve Mali İşler Birimine görüş bildirilecektir

Mali Destekler kapsamında desteklenen projelerin Ajans tarafından onaylanan destek miktarının %40'ı Ön Ödemesi, projelerin risk durumuna göre yapılacaktır. Ön ödeme dışındaki diğer tüm ödemeler hak ediş usulüne göre, ödeme talebine istinaden gerçekleştirilecektir. Yararlanıcıların ödeme talepleri İzleme ve Değerlendirme Birimince teknik açıdan değerlendirilecek; uygun bulunması durumunda İdari ve Mali İşler Birimine; mali açıdan uygunluk denetimini yaparak ödenmesi için görüş bildirilecektir.

Tablo 29: İzleme, Değerlendirme ve Raporlama Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	İşbirliği Yapılacak Birim	Süresi	Tahmini Maliyet
Ön, İlk, Ara, Anlık, Nihai izleme Ziyaretleri, Yerinde izleme Ziyaretleri,	İzleme ve Değerlendirme Birimi	-	01.01.2017 31.12.2017	62.000,00
Raporlama, Değerlendirme ve Etki Analizi Faaliyetleri,				77.500,00
TOPLAM				139.500,00

4. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER

2018 ve 2019 yılları içerisinde Ajans faaliyetleri Ekonomik Dönüşüm ve Büyüme, Yaşanabilir Mekânlar ve Güçlü Toplum faaliyetleri etrafında toplanabilir. Bu kapsamda; araştırma, saha çalışmaları, fizibilite çalışmaları, koordinasyon faaliyetleri, bölgesel tanıtım faaliyetleri, mali destek programları, güdümlü proje destekleri gibi araçlar kullanılacaktır.

Bölge için önem arz eden sektörlerde araştırma, saha çalışmaları, koordinasyon faaliyetleri, fizibilite ve sektör analizi çalışmaları devam ettirilecektir. Gerçekleştirilecek bu faaliyetlerle Bölge'nin sektörel tanınırlığı ortaya çıktığı gibi yatırım alanlarının tespitine de olanak sağlayacaktır.

5. EKLER

EK 1: Özet Faaliyet Tablosu

EK 2: 2017 Yılı Gelir-Gider Bütçesi ve Bütçe Metni

EK 3: Faaliyet Takvimi

EK 4: 2017 Yılı GÜdümlü Proje Bilgi Formları

EK 5: 2017 Yılı Performans Tablosu